

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง การตรวจสอบและการวิเคราะห์รายงานการเงินของ
หน่วยงานในต่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ
ให้มีประสิทธิภาพ

จัดทำโดย นางชลธิมา เจริญรัตน์
รหัส 13014

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารการทูต รุ่นที่ 13 ปี 2564
สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงการต่างประเทศ
ลิขสิทธิ์ของกระทรวงการต่างประเทศ

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง การตรวจสอบและการวิเคราะห์รายงานการเงินของหน่วยงานในต่างประเทศ
กระทรวงการต่างประเทศ ให้มีประสิทธิภาพ

จัดทำโดย นางชลธิมา เจริญรัตน์
รหัส 13014

หลักสูตรนักบริหารการทูต รุ่นที่ 13 ปี 2564
สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงการต่างประเทศ
รายงานนี้เป็นความคิดเห็นเฉพาะบุคคลของผู้ศึกษา

เอกสารรายงานการศึกษาส่วนบุคคลนี้ อนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารการทูตของกระทรวงการต่างประเทศ

ลงชื่อ.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภัทเรศ ศรีโชติ)

อาจารย์ที่ปรึกษา

ลงชื่อ.....

(เอกอัครราชทูต วิมล คิตชอบ)

อาจารย์ที่ปรึกษา

ลงชื่อ.....

(รองศาสตราจารย์ ดร. กฤตินี ณัฏฐวุฒิสิทธิ์)

อาจารย์ที่ปรึกษา

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

ในปีงบประมาณ พ.ศ.2550 กระทรวงการต่างประเทศโดยสำนักบริหารการคลัง เริ่มปฏิบัติงานด้านการเงินการคลังด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (Government Fiscal Management Information System: GFMS) ซึ่งเป็นระบบบัญชีแบบเกณฑ์คงค้าง และเพื่อให้หน่วยงานในต่างประเทศที่สังกัดกระทรวงการต่างประเทศมีแนวปฏิบัติด้านการเงินและบัญชีตามแนวทางเดียวกัน ซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการด้านการเงินการคลังของกระทรวงฯ อย่างมีประสิทธิภาพ กรมบัญชีกลางจึงได้กำหนด “แนวปฏิบัติด้านการเงินและบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐในต่างประเทศ” พร้อมทั้งพัฒนาโปรแกรมระบบบัญชีเพื่อหน่วยงานในต่างประเทศใช้ในการบันทึกรายการบัญชี โดยกระทรวงฯ เริ่มให้หน่วยงานในต่างประเทศปรับเปลี่ยนแนวทางการปฏิบัติงานด้วยโปรแกรมระบบบัญชีฯ ตามที่กรมบัญชีกลางกำหนดตั้งแต่เดือนธันวาคม 2544 จนถึงปัจจุบัน จนครบทุกหน่วยงานซึ่งการปรับเปลี่ยนการใช้งานโปรแกรมระบบบัญชีฯ ดังกล่าว ส่งผลต่อการปฏิบัติงานด้านการเงินการคลังของผู้ปฏิบัติงาน (เจ้าหน้าที่คลัง) ทั้งวิธีการและแนวปฏิบัติในการบันทึกรายการบัญชี ตลอดจนรูปแบบการจัดทำรายงานการเงิน โดยได้ทำการศึกษาถึงผลลัพธ์ของการใช้งานโปรแกรมระบบบัญชีฯ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 76 คน จากจำนวนผู้ปฏิบัติงาน (เจ้าหน้าที่คลัง) ที่ประจำการหน่วยงานในต่างประเทศ ทั้งสิ้น 98 คน คิดเป็นร้อยละ 77.5 ตลอดจนสัมภาษณ์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้บริหาร (หน่วยงานในต่างประเทศ) ที่ได้ใช้ระบบบัญชีฯ จำนวน 7 ท่าน ครอบคลุมทวีปต่าง ๆ ทั่วโลก โดยตรง ซึ่งผลการศึกษาด้วยวิธีการข้างต้น พบว่า

1. โปรแกรมระบบบัญชีฯ ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงาน (เจ้าหน้าที่คลัง) สามารถปฏิบัติงานได้อย่างคล่องตัวมากขึ้น รายงานการเงินที่ได้จากระบบบัญชีฯ เป็นไปตามแนวปฏิบัติด้านการเงินการบัญชีที่กรมบัญชีกลางกำหนด
2. การจัดส่งรายงานการเงินให้กระทรวงฯ เป็นปัจจุบันมากขึ้น ตลอดจนการใช้จ่ายเงินงบประมาณมีประสิทธิภาพมากขึ้น เนื่องจากสามารถนำข้อมูลจากรายงานการเงินที่ได้จากระบบบัญชีฯ มาช่วยในการบริหารจัดการด้านงบประมาณ
3. ผู้บริหาร (หัวหน้าหน่วยงานในต่างประเทศ) สามารถนำรายงานการเงินที่ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ มาใช้ในการวิเคราะห์และวางแผนการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น จุดแข็งเกี่ยวกับประสิทธิภาพของระบบบัญชีฯ พบว่า ระบบใช้งานได้ดี มีความทันสมัย ข้อมูลถูกต้อง ครอบคลุมทุกกระบวนการทำงาน ช่วยลดเวลาการทำงาน มีประสิทธิภาพ และรวดเร็ว ส่วนประเด็นปัญหาที่พบ

และโอกาสในการปรับปรุงประสิทธิภาพของระบบบัญชี คือยังขาดคู่มือการแยกหมวดของค่าใช้จ่ายให้ละเอียด การบันทึกบัญชีบางช่วงเวลามีความล่าช้า การเชื่อมต่อมีปัญหาบ้าง ดึงรายงานในรูปแบบ PDF ยาก บางเมนูควรแยกออกจากกันเพื่อความสะดวกในการใช้งาน ยังไม่สามารถจัดเก็บเอกสารใบสำคัญในระบบได้ และควรเชื่อมโยงระบบกับสำนักบริหารการคลัง เพื่อใช้ในการตรวจสอบยอดคงเหลือของบัญชีคุมงบประมาณ และบัญชีคุมรายได้แผ่นดิน ได้อย่างสะดวกรวดเร็ว

ทั้งนี้ เพื่อให้การใช้งานโปรแกรมระบบบัญชีฯ เป็นประโยชน์ต่อการใช้งานมากขึ้น มีประสิทธิภาพต่อการบริหารจัดการด้านการเงินการคลังสำหรับหน่วยงานในต่างประเทศ ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานในภาพรวมของกระทรวงการต่างประเทศ จึงมีข้อเสนอแนะจากการศึกษา ดังนี้

สำหรับข้อเสนอแนะจากการศึกษา มีดังนี้

1. ด้านบุคลากร

1.1 ในส่วนของบุคลากร กระทรวงฯ ควรมีนโยบายสอบคัดเลือกและบรรจุข้าราชการสายสนับสนุนที่จะต้องไปประจำการในตำแหน่งเจ้าหน้าที่คลังในต่างประเทศที่ โดยพิจารณาผู้ที่สำเร็จการศึกษาด้านบัญชี เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 เพื่อให้การจัดทำรายงานการเงินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้องตามระเบียบฯ ผู้ปฏิบัติงาน (เจ้าหน้าที่คลัง) ควรได้รับการพัฒนางานด้านคลังอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอเพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ กฏระเบียบต่างๆ ซึ่งอาจทำในรูปแบบ e-learning หรือ online meeting ที่สะดวกและง่าย

1.3 จัดหลักสูตรการอบรมสำหรับผู้บริหาร (หัวหน้าหน่วยงานในต่างประเทศ) เพื่อสร้างความเข้าใจการเงินการบัญชีของส่วนราชการในต่างประเทศ พร้อมทั้งจัดทำคู่มือ Checklist วิธีการปฏิบัติงาน ตลอดจนแนวการตรวจสอบรายงานการเงิน

2. ด้านโปรแกรมระบบบัญชีฯ

2.1 ควรพัฒนาระบบบัญชีฯ และปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งานได้อย่างครบถ้วน สมบูรณ์ และมีการอัปเดตโปรแกรมอย่างสม่ำเสมอ

2.2 จัดทำ Username กับ Password สำหรับผู้บริหาร (หัวหน้าหน่วยงานในต่างประเทศ) ให้สามารถดูรายงานการเงินต่างๆ จากระบบบัญชีฯ ได้ทางออนไลน์ตลอดเวลา เพื่อประสิทธิภาพในการวางแผนการบริหารงานของหน่วยงาน

2.3 จัดทำรายงานสำหรับผู้บริหาร (หัวหน้าหน่วยงานในต่างประเทศ) โดยเฉพาะ (Management report) ให้มีรูปแบบการแสดงผลที่ง่ายต่อการนำข้อมูลไปใช้ในการบริหารงาน อาทิ การจัดทำในรูปแบบเชิงสถิติ

3. ด้านรายงานการเงิน

3.1 เมื่อระบบบัญชีฯ ของหน่วยงานในต่างประเทศ ทั้ง 98 แห่งเป็นระบบฯ เดียวกันแล้ว ควรให้มีการแสดงผลการดำเนินงานภาพรวมทั้ง 98 แห่ง เปรียบเทียบมายังหน่วยงานในประเทศ เพื่อให้ผู้บริหารส่วนกลางสามารถนำข้อมูลผลการดำเนินงานในภาพรวม มาใช้ในการบริหารงานวางแผนการดำเนินงานต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล เรื่อง การตรวจสอบและการวิเคราะห์รายงานการเงินของหน่วยงานในต่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศให้มีประสิทธิภาพ สำเร็จลุล่วงลงได้ ด้วยความกรุณาของอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้จัดทำรายงานขอขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษาทั้ง 3 ท่าน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทเรศ ศรีโชติ เอกอัครราชทูตวิมล คิตชอบ รองศาสตราจารย์ ดร.กฤตินี ณิชฐวุฒิสวัสดิ์ ที่กรุณาเป็นที่ปรึกษา และเสียสละเวลาอันมีค่าให้ความเห็นและคำชี้แนะที่เป็นประโยชน์ ยิ่งตลอดช่วงเวลาการทำรายงานจนทำให้รายงานการศึกษาส่วนบุคคลฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ ผู้จัดทำรายงานจึงขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ ที่นี้

นอกจากนี้ ผู้จัดทำรายงานการศึกษาขอขอบพระคุณผู้บริหารของหน่วยงานในต่างประเทศที่ได้กรุณาให้สัมภาษณ์ พร้อมทั้งให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการจัดทำรายงาน ได้แก่ นายกัลยาณะ วิภัติภูมิประเทศ เอกอัครราชทูต ณ กรุงออตตาวา นายเชษฐพันธ์ มากสัมพันธ์ เอกอัครราชทูต ณ กรุงวอชิงตัน นายโวลิต วรทรัพย์ เอกอัครราชทูต ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ นายนิพนธ์ เพ็ชรพรประภาส เอกอัครราชทูต ณ กรุงดาการ์ นางสาวเบญจมาศ ตันเวทยานนท์ กงสุลใหญ่ ณ นครหนานหนิง นางสาวเนตรนภา คงศรี กงสุลใหญ่ ณ นครกว่างโจว นางสาวลดา ภูมาศ กงสุลใหญ่ ณ นครเชียงใหม่ ตลอดจนข้าราชการ (เจ้าหน้าที่คลัง) ที่ปฏิบัติงานหน่วยงานในต่างประเทศ ที่ให้ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์ในรายงานฉบับนี้

สุดท้ายนี้ ผู้จัดทำรายงานขอกราบขอบพระคุณผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงการต่างประเทศ และนางสาวเนตรชนก เกษโรจน์ หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน ที่ได้ให้โอกาสผู้จัดทำรายงานเข้าร่วมการอบรมหลักสูตรนักบริหารการทูต รุ่นที่ 13 ประจำปี 2564 และขอขอบพระคุณนางสาววีรกา มุขิตาภรณ์ ผู้อำนวยการสถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์ วัชรปการ และเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้ทุ่มเทการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมนี้ รวมทั้งทุ่มเทเวลาและเอาใจใส่ดูแล

ผู้เข้ารับการอบรมในหลักสูตรนี้ตลอดเวลากจนจบหลักสูตรด้วยดี หากรายงานการศึกษาฉบับนี้ มีข้อผิดพลาดประการใด ผู้เขียนขอน้อมรับไว้คนเดียว และกราบขอภัยมา ณ ที่นี้ด้วย

ชลธิมา เจริญรัตน์

กันยายน 2564

สารบัญ

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ง
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
1.3 ขอบเขตการศึกษา วิธีการดำเนินการศึกษา และระเบียบการศึกษา	3
1.4 คำถามการศึกษา	3
1.5 สมมติฐานการศึกษา	4
1.6 ประโยชน์ของการศึกษา	4
1.7 นิยามศัพท์	4
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 แนวคิดทฤษฎี	6
2.2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	11
2.3 สรุปกรอบแนวความคิด	12
บทที่ 3 ผลการศึกษา	13
3.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	13
3.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดทำรายงานทางการเงิน	15
3.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อระบบบัญชี	17
3.4 ผลการวิเคราะห์ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	19
3.5 ผลการวิเคราะห์ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากกงสุลใหญ่/เอกอัครราชทูต	21
3.6 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลการใช้จ่ายงบประมาณ	26
บทที่ 4 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	30
4.1 สรุปผลการศึกษา	30
4.2 ข้อเสนอแนะ	32

	ณ
บรรณานุกรม	35
ภาคผนวก	37
ก แบบสอบถามและแนวคำถามสัมภาษณ์ผู้บริหาร	38
ข ตัวอย่างรายงานการเงินส่วนราชการในต่างประเทศ	43
ค ตัวอย่างรายงานผู้บริหาร (Management Report)	49
ประวัติผู้เขียน	52

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1	จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	13
ตารางที่ 2	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิภาพการจัดทำรายงานทางการเงิน	15
ตารางที่ 3	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจต่อระบบบัญชี	17
ตารางที่ 4	การวิเคราะห์งบประมาณที่ได้รับของสถานกงสุลใหญ่ ณ นครเชียงใหม่ ระหว่างปี 2561-2563	27
ตารางที่ 5	การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายของสถานกงสุลใหญ่ ณ นครเชียงใหม่ ระหว่างปี 2561-2563	28

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1	ภาพรวมโครงสร้างระบบบัญชีฯ	9
ภาพที่ 2	แสดงผลการเบิกจ่ายงบประมาณของหน่วยงานที่เพิ่มขึ้น	29

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เดิมระบบบัญชีที่ส่วนราชการใช้ในการบันทึกควบคุมและรายงานการใช้จ่ายเงินเป็นระบบที่เน้นควบคุมการรับจ่ายเงินให้ถูกต้องเป็นไปตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการบันทึกรายการบัญชีใช้เกณฑ์เงินสดมาโดยตลอด จนถึงปีงบประมาณ พ.ศ. 2546 รัฐบาลมีนโยบายปฏิรูประบบราชการโดยจัดทำแผนปฏิรูประบบบริหารภาครัฐรวมถึงการปรับเปลี่ยนระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานและผลลัพธ์ โดยเน้นการทำงานที่ให้ความสำคัญกับผลผลิต ผลลัพธ์ และความคุ้มค่า การใช้จ่ายเงิน แทนการควบคุมการรับจ่ายเงินของส่วนราชการ ซึ่งการบันทึกรายการบัญชีเกณฑ์เงินสดที่ผ่านมานั้น ไม่เอื้อต่อการคำนวณต้นทุนผลผลิตและผลการดำเนินงานที่เหมาะสมเพียงพอ

ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2546 เห็นชอบให้มีการออกแบบระบบการเงินการคลังด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (Government Fiscal Management Information System: GFMS) รัฐบาลมีนโยบายให้ส่วนราชการและหน่วยงานภาครัฐเริ่มปฏิบัติงานในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMS) ทั้งระบบงบประมาณ ระบบการจัดซื้อจัดจ้าง ระบบการเงินการบัญชี ระบบทรัพยากรบุคคล และระบบบัญชีต้นทุน เพื่อต้องการยกระดับการทำงานด้านการบริหารงานด้านการคลังของหน่วยงานภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ และใช้เป็นแนวทางการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณที่ได้รับจัดสรรในแต่ละปี

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 กระทรวงการต่างประเทศโดยสำนักบริหารการคลัง ภายใต้สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง เป็นอีกหน่วยงานหนึ่งที่ได้นำระบบ GFMS มาใช้โดยผ่านเครื่อง Terminal ของกรมบัญชีกลาง โดยสำนักบริหารการคลังเป็นศูนย์รวมเพียงแห่งเดียวที่ทำหน้าที่แทนทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวง แต่ไม่ครอบคลุมการดำเนินงานของหน่วยงานในต่างประเทศ ที่สังกัดกระทรวงการต่างประเทศ

ดังนั้น เพื่อให้หน่วยงานในต่างประเทศ ที่สังกัดกระทรวงการต่างประเทศ มีแนวปฏิบัติด้านการเงินและบัญชีตามแนวทางของเกณฑ์คงค้างเช่นเดียวกับหน่วยงานในประเทศไทย และเพื่อให้ได้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการงานของกระทรวงฯ ซึ่งมีลักษณะที่แตกต่างจากส่วน

ราชการอื่นทั่วไป กรมบัญชีกลาง จึงได้กำหนดคู่มือ “แนวปฏิบัติด้านการเงินและบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐในต่างประเทศ (เกณฑ์คงค้าง)” ขึ้น และได้ดำเนินการพัฒนาโปรแกรมบัญชี (Software) สำหรับหน่วยงานภาครัฐในต่างประเทศ สังกัดกระทรวงการต่างประเทศเป็นการเฉพาะ ซึ่งโปรแกรมบัญชีฯ ดังกล่าวไม่ได้มีความเชื่อมโยงกับระบบอื่นและไม่มีความซับซ้อนมากเหมือนกับระบบ GFMS แต่เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการใช้งาน และหากเกิดข้อผิดพลาดจากการบันทึกรายการบัญชีจะไม่ส่งผลกระทบต่อระบบ GFMS ซึ่งเป็นระบบหลักของกระทรวงฯ และกรมบัญชีกลางที่ใช้ร่วมกับส่วนราชการอื่นทั่วประเทศ

กระทรวงฯ ได้ให้หน่วยงานในต่างประเทศ เริ่มปรับเปลี่ยนระบบบัญชี เข้าสู่ระบบบัญชีแบบเกณฑ์คงค้างตามแนวปฏิบัติด้านการเงินและบัญชีฯ ตามที่กรมบัญชีกลางกำหนด ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2554 โดยกระทรวงฯ ได้กำหนดให้ปรับเปลี่ยนระบบบัญชีสำหรับหน่วยงานในต่างประเทศ ตามเจ้าหน้าที่คลังที่อยู่ในข่ายที่ได้รับการพิจารณาให้เดินทางไปประจำการต่างประเทศในแต่ละงวด จนครบทุกหน่วยงาน (98 แห่ง) และเนื่องจากโปรแกรมระบบบัญชีฯ ดังกล่าว กรมบัญชีกลาง ได้เริ่มพัฒนาขึ้นตั้งแต่ปี 2550 ซึ่งเป็นโปรแกรมตั้งต้นที่เริ่มมีการใช้ระบบเกณฑ์คงค้าง พบว่า ยังต้องมีการปรับปรุงแก้ไขให้ทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปฏิบัติงาน ประกอบกับกระทรวงฯ ได้สอบถามเพื่อรับความคิดเห็นจากหน่วยงานในต่างประเทศ ข้อดี/ข้อขัดข้องของโปรแกรมดังกล่าว เมื่อได้ข้อสรุปจึงได้ดำเนินการพัฒนาระบบบัญชีส่วนราชการในต่างประเทศของกระทรวงฯ ใหม่ ทั้งนี้ ยังคงต้องเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี และนโยบายการบัญชีภาครัฐ ของกรมบัญชีกลาง

โดยที่หน่วยงานในต่างประเทศเสมือนเป็นตัวแทนและภาพลักษณ์ของกระทรวงฯ การดำเนินการกิจต่างๆ จำเป็นต้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส เชื่อถือและตรวจสอบได้ โดยเฉพาะการบริหารงานด้านการเงินและบัญชี ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญ การนำระบบบัญชีแบบใหม่มาใช้ในการดำเนินการจัดทำรายงานการเงิน¹ จึงช่วยให้ผู้ปฏิบัติงาน (เจ้าหน้าที่คลัง) สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในขณะเดียวกันผู้กำกับดูแล รวมถึงหัวหน้าหน่วยงานในต่างประเทศ จะสามารถได้รับรายงานการเงินที่รวดเร็ว ถูกต้องและแม่นยำ เพื่อนำไปสู่การมีความรู้ความเข้าใจ สามารถตรวจสอบและวิเคราะห์รายงานการเงินได้ การศึกษาในครั้งนี้ จึงมุ่งเน้นการศึกษา การตรวจสอบและการวิเคราะห์รายงานการเงินของหน่วยงานในต่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อศึกษาขั้นตอนตลอดจนวิธีการวิธีการบันทึกบัญชีในระบบสำหรับหน่วยงานในต่างประเทศ เปรียบเทียบระบบบัญชีในอดีตและระบบบัญชีปัจจุบัน ตลอดจนประสิทธิผลจากการนำ

¹ รายงานการเงิน หมายถึง รายงานสรุปรายการรับ-รายการจ่าย ของหน่วยงานในต่างประเทศ จัดทำเป็นรายงานการเงินประจำเดือน และประจำปีงบประมาณ ณ 30 กันยายน ตามระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง (กรมบัญชีกลาง, 2550: 7-2)

ระบบบัญชีแบบใหม่มาปรับใช้ในปัจจุบัน อันจะช่วยสนับสนุนให้สามารถนำข้อมูลทางการเงินมาใช้ในการบริหารภารกิจตามยุทธศาสตร์ที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.2.1 เป็นแนวทางการตรวจสอบและวิเคราะห์รายงานการเงินของหน่วยงานในต่างประเทศ สังกัดกระทรวงการต่างประเทศ ตามระบบบัญชีของหน่วยงานในต่างประเทศที่กระทรวงฯ ได้พัฒนาขึ้น เพื่อช่วยสนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงาน (เจ้าหน้าที่คลัง) ผู้กำกับดูแล และหัวหน้าหน่วยงานในต่างประเทศ มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถตรวจสอบ หรือสามารถนำข้อมูลทางการเงินมาใช้ในการบริหารภารกิจตามยุทธศาสตร์ที่ได้รับอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2.2 เพื่อให้การปฏิบัติงานด้านการเงินการบัญชีของผู้ปฏิบัติงาน (เจ้าหน้าที่คลัง) เป็นไปอย่างถูกต้องตามแนวทางการปฏิบัติงานด้านการเงินการบัญชี ที่กรมบัญชีกลางกำหนด

1.2.3 เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับหัวหน้าหน่วยงานในต่างประเทศ ว่าข้อมูลที่แสดงในรายงานการเงินของหน่วยงานที่ประจำการเป็นไปตามระเบียบ ถูกต้องเหมาะสมเพียงพอที่จะนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการบริหาร

1.3 ขอบเขตการศึกษา วิธีการดำเนินการศึกษา และระเบียบการศึกษา

1.3.1 ศึกษาขั้นตอนตลอดจนวิธีการบันทึกบัญชีในระบบสำหรับหน่วยงานในต่างประเทศ โดยผ่านรายการไปยังรายงานต่างๆ เพื่อจัดทำรายงานการเงินตามหลักการและนโยบายการบัญชี

1.3.2 ศึกษานโยบายจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารหรืออดีตผู้บริหารที่เกี่ยวข้อง จำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ในฐานะหัวหน้าหน่วยงานในต่างประเทศ ที่จำเป็นต้องตรวจสอบและวิเคราะห์รายงานการเงินของหน่วยงานที่ประจำการ เพื่อรับทราบความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากประสบการณ์การบริหารการเงินและบัญชีของหน่วยงานในต่างประเทศที่ผ่านมา

1.3.3 ศึกษาและวิเคราะห์ประสิทธิผลการจัดทำรายงานการเงินของหน่วยงานในต่างประเทศ โดยยกตัวอย่างหน่วยงานในต่างประเทศ เปรียบเทียบข้อมูลรายงานการเงิน ระหว่างปี 2561-2563 ในสภาวะการดำเนินงานปกติ

1.4 คำถามการศึกษา

วิธีการตรวจสอบและวิเคราะห์รายงานการเงินจากผู้ปฏิบัติงาน (เจ้าหน้าที่คลัง) ผู้กำกับดูแล รวมถึงหัวหน้าหน่วยงานในต่างประเทศ สามารถนำข้อมูลทางการเงินมาใช้ในการบริหารงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ และมีแนวทางในการยกระดับการจัดทำรายงานการเงินจากระบบบัญชีในปัจจุบันอย่างไร

1.5 สมมติฐานการศึกษา

การบริหารงานด้านการเงินการบัญชี ของส่วนราชการในต่างประเทศ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้ปฏิบัติงาน (เจ้าหน้าที่คลัง) ผู้กำกับดูแล และหัวหน้าหน่วยงานในต่างประเทศ สามารถตรวจสอบผลการดำเนินงานได้เป็นปัจจุบัน เพื่อวางแผนการบริหารการจัดการงานให้บรรลุภารกิจตามยุทธศาสตร์ที่ได้รับ

1.6 ประโยชน์ของการศึกษา

1.6.1 ใช้เป็นแนวทางการตรวจสอบและวิเคราะห์รายงานการเงินของหน่วยงานในต่างประเทศ ที่กระทรวงฯ ได้พัฒนาขึ้น เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงาน (เจ้าหน้าที่คลัง) ผู้กำกับดูแล และหัวหน้าหน่วยงานในต่างประเทศ มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถตรวจสอบ ตลอดจนสามารถนำข้อมูลทางการเงินมาใช้ในการบริหารภารกิจตามยุทธศาสตร์ที่ได้รับอย่างมีประสิทธิภาพ

1.6.2 การปฏิบัติงานด้านการเงินการบัญชีของผู้ปฏิบัติงาน (เจ้าหน้าที่คลัง) เป็นไปอย่างถูกต้องตามแนวทางการปฏิบัติงานด้านการเงินการบัญชีที่กรมบัญชีกลางกำหนด

1.6.3 หัวหน้าหน่วยงานในต่างประเทศสามารถนำรายงานการเงินที่ครบถ้วน สมบูรณ์ ไปวิเคราะห์เพื่อวางแผนการบริหารให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับยุทธศาสตร์

1.6.4 หน่วยงานกลางสามารถนำข้อมูลในรายงานการเงิน ของระบบบัญชีส่วนราชการในต่างประเทศที่มีความถูกต้องครบถ้วน เป็นปัจจุบัน มาจัดทำรายงานการเงินในภาพรวมของกระทรวงการต่างประเทศได้

1.7 นิยามศัพท์

รายงานฉบับนี้ มีนิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1.7.1 หน่วยงานในต่างประเทศ หมายถึง หน่วยงานในสังกัดกระทรวงการต่างประเทศที่มีสถานที่ตั้งอยู่ในต่างประเทศ เช่น สถานเอกอัครราชทูต คณะผู้แทนถาวรไทยประจำสหประชาชาติ คณะผู้แทนไทยประจำอาเซียน สำนักงานการค้าและเศรษฐกิจไทย และสถานกงสุลใหญ่

1.7.2 งบเดือน² หมายถึง รายงานสรุปการรับ-จ่ายเงินของหน่วยงานในต่างประเทศ เป็นประจำทุกเดือนตามระบบบัญชีเกณฑ์เงินสด ประกอบด้วย บัญชีรายรับ-รายจ่าย (แบบ 6) งบเทียบยอดเงินฝากธนาคาร (แบบ 7) รายงานเงินรายได้แผ่นดิน (แบบ 8) รายงานรายจ่ายเงินงบประมาณ (แบบ 9) รายงานเงินยืมค้างชำระ (แบบ 10) บัญชีคุมงบประมาณ และรายงานรายละเอียดเงินคงเหลือ ที่จัดส่งให้กระทรวงเป็นประจำทุกเดือน

² กรมบัญชีกลาง, คู่มือระบบบัญชีและแบบงบเดือนของส่วนราชการในต่างประเทศ, 2510

1.7.3 รายงานการเงิน³ หมายถึง รายงานสรุปการรับ-จ่ายเงินของหน่วยงานในต่างประเทศ จัดทำรายงานการเงินเป็นประจำเดือน และรายงานการเงินประจำปีงบประมาณ ตามระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง ดังนี้

1) รายงานประจำเดือน ประกอบด้วย รายงานงบทดลอง ฐานะเงิน งบประมาณ รายงานรายได้แผ่นดิน รายงานรายได้เงินนอกงบประมาณ รายงานรายละเอียดเงินคงเหลือ ทะเบียนคุมลูกหนี้ และบัญชีเงินรับฝาก งบเทียบยอดเงินฝากธนาคาร

2) รายงานประจำปี ณ 30 กันยายน ของทุกปี ประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน งบรายได้และค่าใช้จ่ายและรายงานประจำเดือน สำหรับการจัดส่งรายงานการเงินเดือนกันยายนให้กับกระทรวงการต่างประเทศ

1.7.4 การตรวจสอบ หมายถึง การให้บริการที่ต้องมีผลสรุปถึงสภาพการใช้จ่ายอย่างชัดเจน ตรงจุดประสงค์ของการตรวจสอบ

1.7.5 ความถูกต้อง หมายถึง รายการที่บันทึกลงไปในนั้น สามารถพิสูจน์ได้ว่าเป็นรายการที่เกิดขึ้นจริงของหน่วยงานโดยมีเอกสารหลักฐานที่ต้องตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ และหากข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลทางบัญชีนั้น จะต้องถูกต้องตามหลักการและนโยบายบัญชีของหน่วยงานภาครัฐ

1.7.6 ความครบถ้วน หมายถึง รายการที่บันทึกลงไปในนั้น เป็นจำนวนที่ไม่ขาด หรือไม่เกินกว่าข้อเท็จจริง ซึ่งจะต้องตรงตามเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง

³ กรมบัญชีกลาง, คู่มือแนวปฏิบัติด้านการเงินและบัญชี สำหรับหน่วยงานภาครัฐในต่างประเทศ, 2550 ; กระทรวงการต่างประเทศ, “แนวทางการจัดทำรายงานการเงินระบบบัญชี เกณฑ์คงค้าง,” โทรเลข 0200.1/ว.882/2555 (11 ธันวาคม 2555).

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดทฤษฎี

2.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับการบัญชีภาครัฐ

นับจากภาวะเศรษฐกิจที่ประเทศไทยประสบในปี 2540 ได้ส่งผลกระทบต่อสังคมไทยในทุกๆ ด้าน รวมทั้งส่งผลกระทบต่อการบริหารหน่วยงานภาครัฐอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ หน่วยงานภาครัฐทุกแห่งตลอดจนข้าราชการต้องปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เพื่อทำการแก้ไขปัญหาของประเทศ ด้วยเหตุนี้รัฐจึงมีนโยบายปฏิรูประบบบริหารภาครัฐขึ้น เพื่อเปลี่ยนแปลงระบบการบริหารภาครัฐแบบเดิมไปสู่รูปแบบการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ โดยการปฏิรูประบบการบริหารภาครัฐจะครอบคลุมใน 5 ด้าน

- 1) แผนการปรับเปลี่ยนบทบาท ภารกิจและวิธีการบริหารงานภาครัฐ
- 2) แผนการปรับเปลี่ยนระบบงบประมาณ การเงินและพัสดุ
- 3) แผนการปรับเปลี่ยนระบบบริหารบุคคล
- 4) แผนการปรับเปลี่ยนกฎหมาย
- 5) แผนการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมและค่านิยม

สำหรับนโยบายที่ปฏิรูประบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามแผนการปฏิรูปการบริหารภาครัฐ ทำให้กระทรวงการคลังได้มีการพัฒนางานด้านต่างๆ เช่น ระบบการรับ-จ่ายเงิน ระบบบัญชีภาครัฐอย่างต่อเนื่อง ซึ่งให้การพัฒนาระบบบัญชีภาครัฐ จะเป็นการปรับเปลี่ยนระบบบัญชีเดิมเกณฑ์เงินสด มากำหนดเป็นนโยบายวางระบบบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง ซึ่งเกณฑ์คงค้าง คือ การบันทึกรายการบัญชีจะบันทึกต่อเมื่อรายการนั้นได้เกิดขึ้นหรือไม่ใช่เมื่อมีการรับจ่ายเงินออกไป ซึ่งจะเหมือนกับรัฐวิสาหกิจและเอกชนทำ เนื่องจากระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานมีความจำเป็นต้องทราบถึงต้นทุนกิจกรรม ต้นทุนผลผลิต เพื่อให้ส่วนราชการสามารถแสดงฐานะการเงินและผลการดำเนินงานที่ถูกต้องและชัดเจนมากยิ่งขึ้น

เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2544 กระทรวงการคลังได้ประกาศหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ ฉบับที่ 1 เพื่อเป็นแนวทางในการปรับเปลี่ยนระบบบัญชี และต่อมาในเดือนพฤศจิกายน 2545 กรมบัญชีกลางได้จัดทำคู่มือปรับเปลี่ยนระบบบัญชีส่วนราชการเกณฑ์เงินสด เข้าสู่เกณฑ์คงค้างเพื่อให้ส่วนราชการใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการตั้งปีงบประมาณ 2546

ซึ่งกรมบัญชีกลางมีนโยบายให้ส่วนราชการทุกแห่งทำการปรับเปลี่ยนจากเกณฑ์เงินสดเข้าสู่เกณฑ์คงค้าง

เมื่อมกราคม พ.ศ. 2546 กรมบัญชีกลางได้ประกาศหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐฉบับที่ 2 โดยมีการปรับปรุงและแก้ไขเพิ่มเติม เพื่อให้มีความสมบูรณ์ และยกเลิกหลักการและนโยบายภาครัฐสำหรับหน่วยงานภาครัฐ ฉบับที่ 1 โดยใช้ฉบับที่ 2 แทน

2.1.2 หลักการและนโยบายสำหรับหน่วยงานภาครัฐ ฉบับที่ 2

กลุ่มมาตรฐานและนโยบายการบัญชีภาครัฐ, กรมบัญชีกลาง (2546) ได้ประกาศใช้หลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ ฉบับที่ 2 ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ

- 1) หลักการและนโยบายบัญชีทั่วไป
- 2) หลักการและนโยบายบัญชีเกี่ยวกับสินทรัพย์
- 3) หลักการและนโยบายบัญชีเกี่ยวกับหนี้สินและส่วนทุน
- 4) หลักการและนโยบายบัญชีเกี่ยวกับรายได้
- 5) หลักการและนโยบายบัญชีเกี่ยวกับค่าใช้จ่าย

2.1.3 กระบวนการจัดทำบัญชีเกณฑ์คงค้างของหน่วยงานในต่างประเทศ สังกัดกระทรวงการต่างประเทศ

กลุ่มตรวจสอบภายใน กระทรวงการต่างประเทศ (2563) ได้จัดทำคู่มือการจัดทำบัญชีสำหรับหน่วยงานในต่างประเทศ ประกอบการบันทึกรายการบัญชีในระบบบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐในต่างประเทศ ที่กระทรวงฯ ได้พัฒนาขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐของกรมบัญชีกลาง

เอกสาร ใบสำคัญการลงบัญชี เป็นหลักฐานในการบันทึกบัญชีจำแนกได้เป็น 5 ประเภทคือ

- 1) ใบสำคัญการลงบัญชีด้านรับ คือ หลักฐานในการบันทึกบัญชีเกี่ยวกับการรับเงินสด เช็ค ธนาณัติ หรือเงินฝากธนาคาร
- 2) ใบสำคัญการลงบัญชีด้านจ่าย คือ หลักฐานการบันทึกบัญชีเกี่ยวกับการจ่ายเงินสด เงินฝากธนาคาร
- 3) ใบสำคัญการลงบัญชีทั่วไป คือ หลักฐานการบันทึกบัญชีที่ไม่เกี่ยวกับการรับ-จ่ายเงินสด หรือเงินฝากธนาคาร ได้แก่ รายการเกี่ยวกับการฝาก-ถอนเงิน การปรับปรุงรายการบัญชี การปิดบัญชี
- 4) ใบสำคัญการผลักส่ง-รับผลักส่ง คือ หลักฐานการบันทึกรายการบัญชีโอนเงินรายได้แผ่นดิน

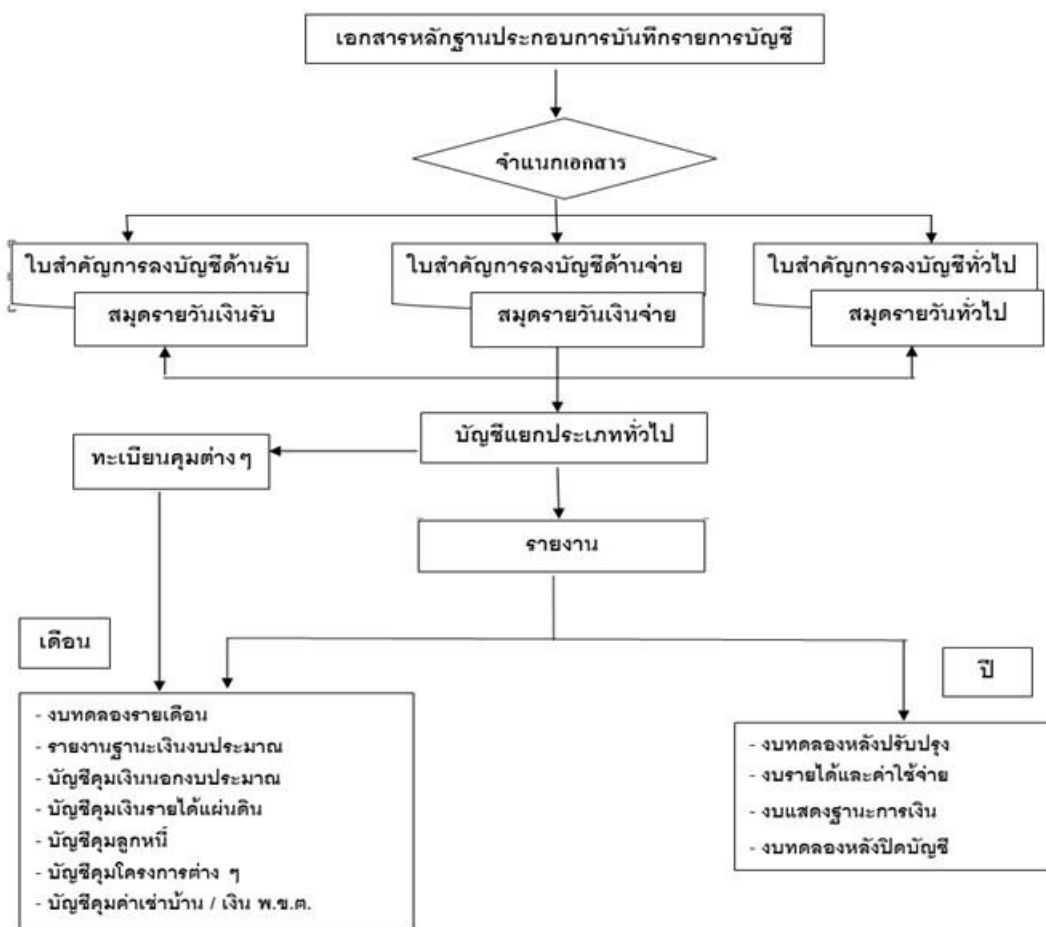
5) ใบสำคัญการโอนเงินงบประมาณ คือ หลักฐานการบันทึกรายการโอนเงินงบประมาณหมวดหนึ่ง ไปยังงบประมาณอีกหมวดหนึ่ง

การจัดทำรายงานการเงิน เป็นการสรุปข้อมูลทางบัญชีให้อยู่ในรูปแบบที่กำหนด เพื่อประโยชน์แก่ฝ่ายบริหารในการใช้ข้อมูลเพื่อวางแผน ควบคุม ติดตามประเมินผล ตลอดจนตัดสินใจ หน่วยงานในต่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ จึงได้กำหนดรายงานให้เป็นไปตามคู่มือระบบการบัญชีของส่วนราชการเกณฑ์คงค้าง หลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ ฉบับที่ 2 ของกรมบัญชีกลาง

1) รายงานประจำเดือน เป็นรายงานสรุปยอดเงินรับจ่ายและคงเหลือ ณ วันสิ้นเดือน (วันทำการสุดท้ายของเดือน) ประกอบด้วย งบทดลอง, ฐานะเงินงบประมาณ, รายงานรายได้เงินนอกงบประมาณ, รายงานเงินรายได้แผ่นดิน, ทะเบียนคุมงบประมาณต่างๆ และรายงานรายละเอียดเงินคงเหลือ

2) รายงานประจำปี เป็นรายงานที่กรมบัญชีกลางกำหนดให้ส่วนราชการที่เบิกเงินจากกรมบัญชีกลาง และส่วนราชการในส่วนภูมิภาคกับสำนักงานคลังจังหวัด จะต้องจัดทำรายงานประจำปี ณ 30 กันยายน

ภาพรวมโครงสร้างระบบบัญชีฯ

ภาพที่ 1 ภาพรวมโครงสร้างระบบบัญชี

2.1.4 การวิเคราะห์ทางการเงิน (Financial Analysis)

การวิเคราะห์ทางการเงินเป็นกระบวนการที่ค้นหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลดำเนินงานของกิจการว่ามีผลการดำเนินงานเป็นอย่างไร มีจุดดีจุดเสียที่รายการใดบ้าง และหาแนวทางการแก้ไขเพราะการวิเคราะห์จะช่วยให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น วัตถุประสงค์หลักของการวิเคราะห์ทางการเงินมี ดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ทางการเงินมี 4 ประเภท ดังนี้

1) การวิเคราะห์ทางการเงินโดยใช้อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio Analysis) เป็นการวัดค่า ความสัมพันธ์ระหว่างรายการต่าง ๆ ที่แสดงในงบการเงิน ซึ่งจะได้ผลลัพธ์ออกมาในรูปแบบต่าง ๆ ทาง คณิตศาสตร์ เช่น เปอร์เซ็นต์ สัดส่วน จำนวนเท่า เป็นต้น

2) การวิเคราะห์ทางการเงินโดยวิธีแนวนอน หรือการวิเคราะห์แนวโน้ม (Horizontal Analysis or Trend Analysis) เป็นการวิเคราะห์เปรียบเทียบจากช่วงเวลาหนึ่งกับอีก

ช่วงเวลาหนึ่ง ของงบกำไรขาดทุน งบแสดงฐานะการเงิน เพื่อให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลงในลักษณะต่าง ๆ

3. การวิเคราะห์งบการเงินโดยวิธีแนวตั้ง หรือการวิเคราะห์ร้อยละของยอดรวม (Vertical Analysis or Common-size Analysis) เป็นการวิเคราะห์ร้อยละที่แสดงให้เห็นรายละเอียดส่วนประกอบย่อย ใน แต่ละงบการเงิน โดยใช้ยอดรวมของเป็นฐานร่วม

4. การวิเคราะห์โดยจัดทำกระแสเงินสด (Cash Flow Analysis) เป็นการวิเคราะห์ถึงแหล่งที่มา และแหล่งที่ไปของเงินสด และรายการเทียบเท่าเงินสดในระหว่างงวดบัญชี เงินสดของกิจการที่เพิ่มขึ้น หรือลดลงนั้นได้มาจากแหล่งใด และมีการใช้เงินไปในเรื่องใด

ขั้นตอนการวิเคราะห์งบการเงิน

1) กำหนดวัตถุประสงค์ ผู้วิเคราะห์งบการเงินมีวัตถุประสงค์ในการวิเคราะห์ที่แตกต่างกันไปตาม สถานภาพ หรือความต้องการในข้อมูลว่าจะไปใช้ในเรื่องใด เมื่อทราบสถานภาพของผู้วิเคราะห์จะทำให้รู้ ถึงความต้องการ ซึ่งทำให้สามารถกำหนดจุดมุ่งหมายในการวิเคราะห์งบการเงินได้

2) รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เมื่อวัตถุประสงค์ในการวิเคราะห์งบการเงินแล้ว ต่อจากนั้นเป็น ขั้นตอนของการรวบรวมข้อมูล เนื่องจากผู้วิเคราะห์งบการเงินมีจุดมุ่งหมายของการใช้ข้อมูลแตกต่างกัน ดังนั้นการรวบรวมข้อมูลจึงเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของผู้วิเคราะห์งบการเงิน

3) การปรับสภาพข้อมูล เป็นการปรับรูปแบบของข้อมูล ให้เป็นแบบเดียวกัน ซึ่งง่ายต่อการ เปรียบเทียบข้อมูล และการนำข้อมูลไปทำการวิเคราะห์ เช่น การปรับงบการเงินให้เหมาะสม การวิเคราะห์ร้อยละ หรือการวิเคราะห์อัตราส่วน เป็นต้น

4) การเลือกวิธีวิเคราะห์การเลือกวิธีการวิเคราะห์งบการเงินควรเลือกให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ ของผู้ทำการวิเคราะห์ บางครั้งเพื่อให้ได้รายละเอียดและข้อเท็จจริงมากที่สุด อาจใช้วิธีการวิเคราะห์ มากกว่าหนึ่งวิธี

5) การแปลความหมาย คือ การนำเอาข้อเท็จจริงที่ปรากฏจากผลการวิเคราะห์มา อธิบายความหมาย ให้ผู้ใช้ข้อมูลได้ทราบเพื่อนำไปประกอบการตัดสินใจ การแปลความหมายนั้น เป็น ขั้นตอนที่สำคัญที่สุด เพราะต้องใช้ความสามารถ และประสบการณ์ของผู้ทำการวิเคราะห์ประกอบกับ ข้อมูลอื่น ๆ เพื่อให้ได้ ข้อมูลที่เป็นจริงมากที่สุด รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง การปรับสภาพข้อมูล การเลือกวิธีวิเคราะห์ การแปลความหมาย การจัดทำรายงานและสรุปผล

6) จัดทำรายงานและสรุปผล การสรุปผลการวิเคราะห์ให้อยู่ในรูปแบบที่เข้าใจได้ง่าย เพื่อให้ผู้ใช้ งบการเงินสามารถนำข้อมูลนั้นไปใช้ประกอบการตัดสินใจได้ สรุปขั้นตอนในการวิเคราะห์ งบการเงิน กำหนดวัตถุประสงค์

ประโยชน์ของการวิเคราะห์งบการเงิน

- 1) เพื่อเป็นเครื่องมือกลั่นกรองเบื้องต้นสำหรับการตัดสินใจ โดยเฉพาะเรื่องการลงทุน
- 2) เป็นเครื่องมือช่วยพยากรณ์ฐานะการเงิน และผลการดำเนินงานในอนาคต และการเปลี่ยนแปลงที่ อาจเกิดขึ้นจากผลกระทบต่าง ๆ
- 3) ทำให้ทราบผลการบริหารงานของฝ่ายบริหาร ว่าเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่
- 4) ทำให้ทราบถึงสถานการณ์ในปัจจุบัน และเป็นเครื่องมือในการประเมินกิจการในอนาคตได้
- 5) สามารถใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจสำหรับผู้ใช้อ้างอิงข้อมูลจากงบการเงินของกิจการ
- 6) เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการวินิจฉัยปัญหาในการบริหารงาน ฐานะการเงินและปัญหาอื่น ๆ ที่อาจ เกิดขึ้น
- 7) เป็นข้อมูลประกอบการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานแต่ละฝ่าย

2.2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

สันนุติ เสลารัตน์ (2546: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพร้อมและอุปสรรคของหน่วยงานราชการ ในการปรับเปลี่ยนการบันทึกบัญชีจากเกณฑ์เงินสดเป็นเกณฑ์คงค้าง ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรด้านบัญชีไม่เพียงพอ ความเข้าใจตามระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างอยู่ในระดับปานกลาง ด้านความพร้อมพบว่าหน่วยราชการมีความพร้อมในเรื่อง การจัดเตรียมและรวบรวมข้อมูล เอกสาร และสมุดบัญชี และอุปกรณ์ที่ใช้ในงานบัญชี แต่สำหรับเจ้าหน้าที่และผู้บริหารส่วนใหญ่ไม่เคยนำข้อมูลทางด้านบัญชีมาใช้ในการประเมินผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของหน่วยงาน ปัญหาหลักตามความคิดเห็นของผู้บริหาร คือ ปัญหาการจำแนกบางรายการ หรือมีความสับสน รองลงมา คือ ปัญหาบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง ปัญหาด้านความเข้าใจในเอกสารที่เพิ่มขึ้น

ประยูร ภาวรงค์กะนันท์ (2547: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาประสบการณ์และแนวคิดในการพัฒนา งานจากการปฏิบัติงานการเงินและบัญชีของบุคลากรสายการเงินสังกัดโรงพยาบาลชุมชนในเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการศึกษาพบว่า สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานการเงินของโรงพยาบาล ชุมชนมีเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีเพียงหนึ่งคนที่เป็นข้าราชการ มีลูกจ้างชั่วคราวช่วยในการ ปฏิบัติงาน ปัญหาที่พบคือ บุคลากรมีไม่เพียงพอ บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการออก ใบเสร็จรับเงิน การรายงานที่ซ้ำซ้อน ความไม่แม่นยำในเรื่องระเบียบ ขั้นตอนที่ยุ่งยาก ซับซ้อน

เอกสารการเบิกจ่ายมีมากเกินไป ขาดความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ข้อเสนอแนะ ควรมีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน การควบคุมการรับจ่ายเงิน ปรับปรุงกฎระเบียบให้เหมาะสมกับสถานะในปัจจุบัน อบรมให้ความรู้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน

วรินดา บริบาล (2549: บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานการเงินบัญชีของข้าราชการในสังกัด ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานการเงินและการบัญชีของข้าราชการในสังกัด ปรากฏดังนี้ ปัจจัยโดยตรง คือ ปัจจัยด้านบุคลากร เกี่ยวกับความรู้ความสามารถในการทำงาน ปัจจัยทางอ้อม การบริหารงาน การไม่เข้าใจรายงานการเงินของผู้บังคับบัญชา

2.3 สรุปกรอบแนวความคิด

2.3.1 การจัดทำบัญชีและรายงานการเงินที่ถูกต้องครบถ้วน และเป็นปัจจุบันจะสะท้อนให้เห็นถึงการบริหารจัดการด้านการเงินการบัญชีการใช้จ่ายเงินของหน่วยงานนั้น ๆ และสิ่งสำคัญคือ ช่วยให้ข้อมูลทางการเงินการบัญชีที่ครบถ้วนสมบูรณ์ สามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์และวางแผนเพื่อให้การบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.3.2 การศึกษากรณีการตรวจสอบ การวิเคราะห์รายงานการเงินของหน่วยงานในต่างประเทศ ให้มีประสิทธิภาพ นั้น ชี้ให้เห็นว่า การที่มีการปรับเปลี่ยนระบบบัญชีจากระบบบัญชีเกณฑ์เงินสด มาเป็นระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง อาจส่งผลกระทบต่อแนวทางการปฏิบัติ การบันทึกบัญชี ตรวจสอบรายงานการเงิน ตลอดจนเอกสารประกอบการเบิกจ่ายมีความซับซ้อนยุ่งยากมากขึ้น

บทที่ 3 ผลการศึกษา

การศึกษาถึงการตรวจสอบและการวิเคราะห์รายงานการเงินของหน่วยงานในต่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ ให้มีประสิทธิภาพ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 76 คน จากจำนวนผู้ปฏิบัติงาน (เจ้าหน้าที่คลัง) ที่ประจำการหน่วยงานในต่างประเทศทั้งสิ้น 98 คน คิดเป็นร้อยละ 77.5

มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดทำรายงานทางการเงิน

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อระบบบัญชี

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ส่วนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากกงสุลใหญ่/เอกอัครราชทูต

ส่วนที่ 6 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลการใช้จ่ายงบประมาณ

3.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษาด้านบัญชี สถานะเจ้าหน้าที่คลัง และระบบบัญชีที่เคยใช้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่และร้อยละ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	8	10.5
หญิง	68	89.5
รวม	76	100.0

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	8	10.5
31-40 ปี	20	26.3
41-50 ปี	13	17.1
มากกว่า 50 ปี ขึ้นไป	35	46.1
รวม	76	100.0
วุฒิการศึกษาด้านบัญชี		
มี	68	89.5
ไม่มี	8	10.5
รวม	76	100.0
สถานะเจ้าหน้าที่คลัง		
ประจำการอยู่	73	96.1
เคยประจำการ	3	3.9
รวม	76	100.0
ระบบบัญชีที่เคยใช้		
ระบบบัญชีแบบเก่า (Microsoft Excel)	2	2.6
ระบบบัญชีแบบใหม่	28	36.9
เคยใช้ทั้งสองระบบ	46	60.5
รวม	76	100.0

จากตารางที่ 1 สามารถอธิบายผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามได้ดังนี้
เพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีจำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 89.5 และเป็นเพศชาย จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 10.5 ตามลำดับ

อายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป มีจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 46.1 รองลงมาอายุในช่วง 31-40 ปี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 26.3 ถัดมาอายุในช่วง 41-50 ปี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 17.1 และมีอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 10.5 ตามลำดับ

วุฒิการศึกษาด้านบัญชี พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาด้านบัญชี จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 89.5 และผู้ที่ไม่มีวุฒิการศึกษาด้านบัญชี มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 10.5 ตามลำดับ

สถานะเจ้าหน้าที่คลัง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานะประจำการอยู่ มีจำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 96.1 และมีสถานะเคยประจำการ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.9 ตามลำดับ

ระบบบัญชีที่เคยใช้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยใช้ระบบบัญชีทั้งสองระบบ (ทั้งแบบเก่า และแบบใหม่) มีจำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 60.5 รองลงมาเคยใช้เฉพาะระบบบัญชีแบบใหม่ จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 36.9 ถัดมาเคยใช้เฉพาะระบบบัญชีแบบเก่า (Microsoft Excel) จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.6 ตามลำดับ

3.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดทำรายงานทางการเงิน

การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดทำรายงานทางการเงิน แบ่งออกเป็น 2 ด้าน ประกอบด้วย ด้านระยะเวลา และด้านความถูกต้อง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังแสดงในตารางที่ 2 โดยผู้วิจัยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยประสิทธิภาพการจัดทำรายงานทางการเงิน (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51-5.00	หมายความว่า	มีประสิทธิภาพในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51-4.50	หมายความว่า	มีประสิทธิภาพในระดับมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51-3.50	หมายความว่า	มีประสิทธิภาพในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51-2.50	หมายความว่า	มีประสิทธิภาพในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.50	หมายความว่า	มีประสิทธิภาพในระดับน้อยที่สุด

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิภาพการจัดทำรายงานทางการเงิน

(n = 76)

ประสิทธิภาพการจัดทำรายงานทางการเงิน	M	S.D.	ระดับ
ด้านระยะเวลา	4.56	0.77	มากที่สุด
1. ระบบบัญชีในปัจจุบันช่วยให้การวิเคราะห์ข้อมูลเร็วขึ้น	4.59	0.80	มากที่สุด
2. ระบบบัญชีในปัจจุบันช่วยจัดทำรายงานทางการเงินเร็วขึ้น	4.62	0.80	มากที่สุด
3. ระบบบัญชีในปัจจุบันช่วยลดเวลาการทำงานโดยรวมน้อยลง	4.43	0.85	มาก
4. ระบบบัญชีในปัจจุบันช่วยผู้บริหารทราบรายงานทางการเงินเร็วขึ้น	4.54	0.82	มากที่สุด
5. ระบบบัญชีในปัจจุบันช่วยสรุปประมาณเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร็วขึ้น	4.59	0.79	มากที่สุด

ประสิทธิภาพการจัดทำรายงานทางการเงิน	M	S.D.	ระดับ
ด้านความถูกต้อง	4.45	0.79	มาก
6. ระบบบัญชีในปัจจุบันช่วยให้การนำเข้าข้อมูลการวิเคราะห์ถูกต้องมากขึ้น	4.45	0.81	มาก
7. ระบบบัญชีในปัจจุบันช่วยให้จัดทำรายงานทางการเงินถูกต้องมากขึ้น	4.43	0.87	มาก
8. ระบบบัญชีในปัจจุบันช่วยให้การทำงานโดยรวมถูกต้องมากขึ้น	4.47	0.81	มาก
ด้านความถูกต้อง (ต่อ)			
9. ระบบบัญชีในปัจจุบันช่วยให้ช่วยผู้บริหารทราบรายงานทางการเงินที่ถูกต้องมากขึ้น	4.45	0.84	มาก
10. ระบบบัญชีในปัจจุบันช่วยให้การสรุปงบประมาณเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องถูกต้องมากขึ้น	4.45	0.82	มาก
รวมเฉลี่ย	4.50	0.75	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดทำรายงานทางการเงิน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีประสิทธิภาพในระดับมากที่สุด คือ ด้านระยะเวลา (ค่าเฉลี่ย 4.56) รองลงมาคือ ด้านความถูกต้อง มีประสิทธิภาพในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.45) โดยสามารถอธิบายผลการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละด้านได้ดังนี้

ด้านระยะเวลา พบว่า ประสิทธิภาพการจัดทำรายงานทางการเงิน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.56) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ระบบบัญชีในปัจจุบันช่วยจัดทำรายงานทางการเงินเร็วขึ้น (ค่าเฉลี่ย 4.62) รองลงมาคือ ระบบบัญชีในปัจจุบันช่วยให้การวิเคราะห์ข้อมูลเร็วขึ้น (ค่าเฉลี่ย 4.59) และ ระบบบัญชีในปัจจุบันช่วยสรุปงบประมาณเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร็วขึ้น (ค่าเฉลี่ย 4.59) ถัดมาคือ ระบบบัญชีในปัจจุบันช่วยผู้บริหารทราบรายงานทางการเงินเร็วขึ้น (ค่าเฉลี่ย 4.54) และ ระบบบัญชีในปัจจุบันช่วยให้จัดทำรายงานทางการเงินถูกต้องมากขึ้น (ค่าเฉลี่ย 4.43) ตามลำดับ

ด้านความถูกต้อง พบว่า ประสิทธิภาพการจัดทำรายงานทางการเงิน โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.45) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ระบบบัญชีในปัจจุบันช่วยให้การทำงานโดยรวมถูกต้องมากขึ้น (ค่าเฉลี่ย 4.47) รองลงมา คือ ระบบบัญชีในปัจจุบันช่วยให้การนำเข้าข้อมูลการวิเคราะห์ถูกต้องมากขึ้น (ค่าเฉลี่ย 4.45) ระบบบัญชีในปัจจุบันช่วยให้ผู้บริหารทราบรายงานทางการเงินที่ถูกต้องมากขึ้น (ค่าเฉลี่ย 4.45) และ ระบบบัญชีในปัจจุบันช่วยให้การสรุป

งบประมาณเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องถูกต้องมากขึ้น (ค่าเฉลี่ย 4.45) ถัดมาคือ ระบบบัญชีในปัจจุบันช่วยให้จัดทำรายงานทางการเงินถูกต้องมากขึ้น (ค่าเฉลี่ย 4.43) ตามลำดับ

3.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อระบบบัญชี

การวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อระบบบัญชี แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านประสิทธิภาพและประโยชน์ ด้านการออกแบบ และด้านสิ่งสนับสนุนและการให้บริการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังแสดงในตารางที่ 3.3 โดยผู้วิจัยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อระบบบัญชี (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51-5.00	หมายความว่า	มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51-4.50	หมายความว่า	มีความพึงพอใจในระดับมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51-3.50	หมายความว่า	มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51-2.50	หมายความว่า	มีความพึงพอใจในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.50	หมายความว่า	มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจต่อระบบบัญชี

(n = 76)

ความพึงพอใจต่อระบบบัญชี	M	S.D.	ระดับ
ด้านประสิทธิภาพและประโยชน์	4.32	0.75	มาก
1. ความเหมาะสมของเมนูการใช้งาน และขั้นตอนการบันทึกข้อมูล	4.28	0.79	มาก
2. ความถูกต้องของการประมวลผล สูตรการคำนวณและรายงานต่าง ๆ	4.41	0.82	มาก
3. ความรวดเร็วในการตอบสนองระบบ	4.25	0.83	มาก
4. การจัดการรักษาความปลอดภัย และกำหนดสิทธิ์ในการเข้าถึงข้อมูล	4.38	0.85	มาก
5. การเชื่อมต่อของระบบบัญชี มีประสิทธิภาพต่อการใช้งาน	4.26	0.79	มาก
ด้านการออกแบบ	4.21	0.75	มาก
6. ความง่ายของการใช้งานระบบ	4.38	0.82	มาก
7. ความสวยงาม และน่าสนใจของหน้าระบบบัญชี	4.22	0.79	มาก
8. ความทันสมัยของหน้าระบบบัญชี	4.25	0.82	มาก
9. การจัดวางรูปแบบของระบบบัญชี ง่ายต่อการอ่านและการใช้งาน	4.21	0.81	มาก

ความพึงพอใจต่อระบบบัญชี	M	S.D.	ระดับ
ด้านการออกแบบ (ต่อ)			
10. ขนาดตัวอักษร และรูปแบบตัวอักษร อ่านได้ง่ายและสวยงาม	3.99	0.84	มาก
ด้านสิ่งสนับสนุนและการให้บริการ	4.38	0.73	มาก
11. ความรวดเร็วในการให้บริการของผู้ดูแลระบบ	4.41	0.79	มาก
12. ความรวดเร็วในการแก้ไขปัญหาของผู้ดูแลระบบ	4.39	0.82	มาก
13. ความรู้ความสามารถของผู้ดูแลระบบ	4.50	0.79	มาก
14. เอกสาร/คู่มือประกอบการใช้งาน มีความชัดเจนเข้าใจง่าย	4.25	0.77	มาก
15. มีช่องทางในการติดต่อ/สอบถาม ปัญหาอย่างเพียงพอ	4.36	0.83	มาก
รวมเฉลี่ย	4.30	0.71	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างต่อระบบบัญชี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.30) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุด คือ ด้านสิ่งสนับสนุนและการให้บริการ (ค่าเฉลี่ย 4.38) รองลงมาคือ ด้านประสิทธิภาพและประโยชน์ (ค่าเฉลี่ย 4.32) และด้านการออกแบบ (ค่าเฉลี่ย 4.21) ตามลำดับ โดยสามารถอธิบายผลการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละด้านได้ดังนี้

ด้านประสิทธิภาพและประโยชน์ พบว่า มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.32) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความถูกต้องของการประมวลผล สูตรการคำนวณและรายงานต่าง ๆ (ค่าเฉลี่ย 4.41) รองลงมาคือ การจัดการรักษาความปลอดภัย และกำหนดสิทธิ์ในการเข้าถึงข้อมูล (ค่าเฉลี่ย 4.38) ถัดมาคือ ความเหมาะสมของเมนูการใช้งาน และขั้นตอนการบันทึกข้อมูล (ค่าเฉลี่ย 4.28) การเชื่อมต่อของระบบบัญชี มีประสิทธิภาพต่อการใช้งาน (ค่าเฉลี่ย 4.26) และ ความรวดเร็วในการตอบสนองระบบ (ค่าเฉลี่ย 4.25) ตามลำดับ

ด้านการออกแบบ พบว่า มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.21) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความง่ายของการทำงานของระบบ (ค่าเฉลี่ย 4.38) รองลงมาคือ ความทันสมัยของหน้าระบบบัญชี (ค่าเฉลี่ย 4.25) ถัดมาคือ ความสวยงาม และน่าสนใจของหน้าระบบบัญชี (ค่าเฉลี่ย 4.22) การจัดวางรูปแบบของระบบบัญชี ง่ายต่อการอ่านและการทำงาน (ค่าเฉลี่ย 4.21) และ ขนาดตัวอักษร และรูปแบบตัวอักษรอ่านได้ง่ายและสวยงาม (ค่าเฉลี่ย 3.99) ตามลำดับ

ด้านสิ่งสนับสนุนและการให้บริการ พบว่า มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.38) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความรู้ความสามารถของผู้ดูแลระบบ (ค่าเฉลี่ย 4.50) รองลงมาคือ ความรวดเร็วในการให้บริการของผู้ดูแลระบบ (ค่าเฉลี่ย

4.41) ถัดมาคือ ความรวดเร็วในการแก้ไขปัญหาของผู้ดูแลระบบ (ค่าเฉลี่ย 4.39) มีช่องทางในการติดต่อ/สอบถาม ปัญหาอย่างเพียงพอ (ค่าเฉลี่ย 4.36) และ เอกสาร/คู่มือประกอบการใช้งาน มีความชัดเจน เข้าใจง่าย (ค่าเฉลี่ย 3.25) ตามลำดับ

3.4 ผลการวิเคราะห์ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ผู้วิจัยได้รับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 58 คน จากทั้งหมด 76 คน คิดเป็นร้อยละ 76.3 โดยผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้รับมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหาและใช้เทคนิคการสรุปความ ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

3.4.1 จุดแข็งเกี่ยวกับประสิทธิภาพของระบบบัญชี

- ระบบใช้งานได้ดี ข้อมูลถูกต้อง ช่วยลดเวลาการทำงาน มีประสิทธิภาพ รวดเร็ว
- ช่วยให้การออกรายงานการเงินง่าย สะดวก รวดเร็ว และลดช่วยขั้นตอนในการทำงาน

- ระบบปัจจุบันใช้งานง่าย มีความทันสมัยมากกว่าระบบเก่า ปรับปรุงให้ใช้งานง่ายขึ้น
- สะดวก รวดเร็วในการค้นหาข้อมูล ลดเวลาในการจัดทำรายงานการเงินส่งกระทรวง

- สามารถคุมงบประมาณโครงการได้ละเอียด แยกโครงการได้มากกว่าระบบเดิม
- สามารถออกรายงานบัญชีคุมที่ครอบคลุมทุกประเภท
- สามารถบันทึกการเคลื่อนย้ายได้หลายรายการ
- มีความพึงพอใจกับระบบบัญชีแบบนี้มาก

3.4.2 ประเด็นปัญหาที่พบ และโอกาสในการปรับปรุงประสิทธิภาพของระบบบัญชี

- ควรจัดทำคู่มือในการแยกหมวดของค่าใช้จ่ายให้ละเอียด เพื่อให้จัดหมวดค่าใช้จ่ายได้อย่างถูกต้อง

- ควรมีการคุมยอดค่าเช่าบ้านรายคนในระบบ จะทำให้การทำงานเร็วขึ้น
- ควรปรับขนาดตัวอักษรให้ใหญ่ขึ้น เนื่องจากตัวอักษรที่พิมพ์ออกจากระบบมีขนาดเล็กเกินไป ทำให้ผู้บริหารส่วนใหญ่มองเห็นไม่ชัดเมื่อมีการเสนองบการเงิน

- ควรเพิ่มเติมการทำรายงานเงินรายได้แผ่นดิน รายงานงบทะขอยอด รายงานบัญชีคุมลูกหนี้ รายงานทะเบียนคุมค่าเช่าบ้าน จากในระบบบัญชีโดยตรงฯ ไม่ต้องส่งออก (export) เป็นไฟล์ Excel เพื่อนำข้อมูลมารอกเพิ่มเติมจากภายนอกระบบฯ

- ในบัญชีคุมงบประมาณเพื่อให้ผู้บริหารเห็นข้อมูลว่าเหลือเงินค่าใช้จ่ายที่จะสามารถใช้จ่ายได้จริงมีจำนวนเท่าใด ควรมียอดค่าใช้จ่ายที่หักยอดค่าประกันภัยออกแล้ว

- ระบบการบันทึกบัญชีในบางช่วงเวลา มีความซ้ำหรือไม่สามารถเข้าใช้งานได้ โดยเฉพาะในช่วงเย็น 17.00-23.59 น. (เวลาประเทศจีน) บางครั้งทำให้ต้องบันทึกบัญชีในวันถัดไป
- ระบบเชื่อมต่อบางครั้งมีปัญหา ไม่สามารถเชื่อมต่อได้ ควรพัฒนาการเชื่อมต่อระบบและการตอบสนองของระบบให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
- ในโปรแกรมระบบบัญชียังไม่สามารถเรียกข้อมูลทะเบียนคุมค่าเช่าบ้านของข้าราชการ แยกเป็นรายบุคคลได้ ทำให้ไม่สามารถทราบได้ว่าข้าราชการแต่ละรายเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านไปแล้วเท่าใดและคงเหลือเท่าใด ส่งผลให้ต้องจัดทำทะเบียนคุมแยกต่างหาก อาจเกิดความผิดพลาดขึ้นได้ ซึ่งหากระบบสามารถจัดการในส่วนนี้ได้ จะทำให้การตรวจสอบและวิเคราะห์รายงานการเงินมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- การดึงรายงานเพื่อพิมพ์เสนอเป็น PDF ค่อนข้างยาก บางครั้งช่องข้อมูลขาดหายไป หรือขีดกันหน้าของตารางมีไม่ครบ ทำให้ต้องเรียกรายงานเป็น Excel แล้วนำมาปรับขนาดปรับช่อง และพิมพ์ข้อมูลบางส่วนใหม่
- การพิมพ์รายงานการเงินแต่ละเดือนต้องจัดหน้ากระดาษทุกครั้ง ไม่เป็นมาตรฐานและสวยงามเท่าที่ควร
- การสั่งพิมพ์รายงาน ควรกำหนดให้สามารถปรับตั้งค่าหน้ากระดาษก่อนเริ่มสั่งพิมพ์ได้
- ในรายงานรายได้แผ่นดิน ควรออกแบบให้สามารถระบุอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราไว้ด้วย เพื่อที่จะได้ไม่ต้องแทรกเซลล์ข้อมูลแล้วสั่งพิมพ์ใหม่
- ในบางรายงานยังมีข้อบกพร่อง เช่น บัญชีลูกหนี้เงินยืม ทั้งที่ทำการชดใช้เงินยืมแล้ว แต่ในระบบยังปรากฏหนี้ค้างอยู่
- เมนูค่าใช้สอย ควรแยกเงินประกันสังคมและงบค่าดูแลบำรุงรักษาออกมา เพราะปัจจุบันยังรวมกันอยู่ ไม่สามารถทราบสถานะที่แท้จริงของงบค่าใช้สอยได้ ต้องนำมาคำนวณใหม่ทุกครั้งที่ผู้บังคับบัญชาขอทราบสถานะ
- รายงานเงินคงเหลือ ถ้าแสดงรายการย่อยได้จะดีมาก โดยไม่ต้องสั่งพิมพ์บัญชีคุมงบออกมาเพื่อดูรายการย่อย เช่น งบดำเนินงานคงเหลือ
- ในแต่ละปีงบประมาณ ภายใต้งบดำเนินงาน สามารถกำหนดได้ว่ารายการใดบ้างที่ไม่สามารถโอนเงินงบประมาณไปถัวจ่ายกันได้ เนื่องจากอยู่คนละแผนงาน/ผลผลิต/โครงการ เพื่อป้องกันความผิดพลาดในช่วงใกล้สิ้นปีงบประมาณ
- การบันทึกบัญชีบางรายการที่พิมพ์ตัวเลขผิดแต่บันทึกรายการแล้ว ไม่สามารถแก้ไขตัวเลขได้ แก้ไขได้เฉพาะคำอธิบายรายการ หากเจ้าหน้าที่มีความต้องการแก้ไขตัวเลขภายในระยะเวลาอันรวดเร็ว ควรจะมีแนวทางที่สามารถแก้ไขได้

- การเรียกดูรายงานการเงิน ควรเพิ่มช่องการเรียกดูตามช่วงระยะเวลาได้ด้วย เช่น ค่าเช่าบ้าน ควรกำหนดให้สามารถเรียกดูได้ตั้งแต่เดือนตุลาคมของปีก่อนถึงเดือนกันยายนของปีปัจจุบัน เพื่อให้สะดวกต่อการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- ควรมีการพัฒนาให้สามารถจัดเก็บเอกสารใบสำคัญในระบบได้
- ควรเชื่อมโยงระบบกับสำนักบริหารการคลัง เพื่อใช้ในการตรวจสอบยอดคงเหลือของบัญชีคุมงบประมาณ และบัญชีคุมรายได้แผ่นดิน ได้อย่างสะดวกรวดเร็ว เพื่อลดภาระทางเอกสารในการรายงานทางโทรเลข

3.5 ผลการวิเคราะห์ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากกงสุลใหญ่/เอกอัครราชทูต

3.5.1 ความคิดเห็นอย่างไรต่อระบบบัญชีในอดีต ที่ใช้ระบบการลงข้อมูลและคำนวณด้วยสมุด หรือโปรแกรม Microsoft Office

1) ด้านระยะเวลา

“ใช้ระยะเวลาในการลงบัญชีมากกว่า เนื่องจากต้องโพสต์ไปบัญชีที่เกี่ยวข้องเอง และเสี่ยงต่อข้อผิดพลาดในกรณีมีการลงรายการบัญชีจำนวนมาก”

“ระบบ Excel เดิม เข้าใจว่าเป็นระบบ manual ไม่เป็นระบบ real time”

“เจ้าหน้าที่ใช้เวลามาก ในการที่ต้องพิมพ์รายการต่าง ๆ”

“ใช้เวลานาน ในการจัดทำบเดือน”

“ระบบแต่เดิมน่าจะช้า เพราะเจ้าหน้าที่ต้องลงรายการทีละรายการ แล้วค่อยโพสต์รายการที่ลงไปยังรายงานต่าง ๆ รายงานอาจเกิดข้อผิดพลาด human error ได้ เพราะลงรายการบัญชีแล้วระบบไม่ได้เชื่อมโยงรายการไปยังรายงาน”

จากการวิเคราะห์ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากกงสุลใหญ่/เอกอัครราชทูต เกี่ยวกับความคิดเห็นอย่างไรต่อระบบบัญชีในอดีต ที่ใช้ระบบการลงข้อมูลและคำนวณด้วยสมุด หรือโปรแกรม Microsoft Office ในด้านระยะเวลา พบว่า ส่วนใหญ่มีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่า ระบบบัญชีในอดีตใช้ระยะเวลาในการทำงานมาก

2) ด้านความถูกต้อง

“ต้องใช้เวลาตรวจสอบมากกว่า และต้องทบทวนอย่างรอบคอบ หรืออาจต้องการเจ้าหน้าที่ อีกคนมาช่วยภารกิจ”

“หากมีความผิดพลาด ไม่มีระบบช่วยแก้ไขหรือตัดทอนให้ได้”

“ขึ้นอยู่กับเจ้าหน้าที่ว่าจะพิมพ์ถูกต้อง ครบถ้วนหรือไม่ ซึ่งหากเกิดความผิดพลาด ก็จะต้องเสียเวลาในการตรวจสอบ”

“มีความยุ่งยากและซับซ้อน ซึ่งอาจเกิดความผิดพลาดได้ง่าย”

“ระบบใหม่มีการทำงานที่ดีขึ้น เวลา ความถูกต้องมากขึ้น เป็นระบบ Input process และได้ output Report ที่ออกมาจากระบบค่อนข้างมีความน่าเชื่อถือได้”

จากการวิเคราะห์ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากกงสุลใหญ่/เอกอัครราชทูต เกี่ยวกับความคิดเห็นอย่างไรต่อระบบบัญชีในอดีต ที่ใช้ระบบการลงข้อมูลและคำนวณด้วยสมุด หรือ โปรแกรม Microsoft Office ในด้านความถูกต้อง พบว่า ส่วนใหญ่มีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่า ระบบบัญชีในอดีต มีความยุ่งยาก ซับซ้อน ง่ายต่อการความผิดพลาดในการลงข้อมูล

3.5.2 ความคิดเห็นอย่างไรต่อระบบบัญชีในปัจจุบัน ที่ใช้ระบบการลงข้อมูลและคำนวณด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

1) ด้านระยะเวลา

“ใช้ระยะเวลาน้อยกว่า ระบบจะดำเนินการโพสต์ไปบัญชีที่เกี่ยวข้องทั้งหมด”

“ปัจจุบัน เป็นระบบ real time”

“เห็นได้ว่าเจ้าหน้าที่ใช้เวลาเฉลี่ยน้อยกว่าระบบเดิม”

“ใช้เวลาเฉลี่ยน้อยลงในการบันทึกบัญชี (แต่อาจใช้เวลาสำหรับจัดทำเอกสาร ประกอบการเบิกจ่าย เช่น การจัดทำจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบ)”

จากการวิเคราะห์ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากกงสุลใหญ่/เอกอัครราชทูต เกี่ยวกับ ความคิดเห็นอย่างไรต่อระบบบัญชีในปัจจุบัน ที่ใช้ระบบการลงข้อมูลและคำนวณด้วย โปรแกรมสำเร็จรูป ด้านระยะเวลา พบว่า ส่วนใหญ่มีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่าระบบบัญชีในปัจจุบัน ใช้ระยะเวลาในการทำงานน้อยกว่า เป็นระบบ Real time

2) ด้านความถูกต้อง

“มีความถูกต้องแม่นยำมากกว่า เนื่องจากระบบจะทำการสอบยันบัญชีที่เกี่ยวข้องให้ ง่ายต่อการตรวจสอบยอดรายได้ และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ซึ่งมีหลากหลายหมวด”

“ระบบจะช่วยคำนวณให้ได้ จึงน่าจะมีความถูกต้อง แม่นยำมากกว่าระบบเดิม”

“ระบบที่เชื่อมโยงรายการบัญชี ทำให้ตรวจสอบความถูกต้องได้เร็ว”

“มีความถูกต้องแม่นยำมากกว่า ถึงแม้ว่าจะมียุ่งยากซับซ้อน”

จากการวิเคราะห์ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากกงสุลใหญ่/เอกอัครราชทูต เกี่ยวกับ ความคิดเห็นอย่างไรต่อระบบบัญชีในปัจจุบัน ที่ใช้ระบบการลงข้อมูลและคำนวณด้วย โปรแกรมสำเร็จรูป ด้านความถูกต้อง พบว่า ส่วนใหญ่มีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่าระบบบัญชีในปัจจุบัน ใช้มีความถูกต้องและแม่นยำ เชื่อมโยงระบบบัญชีให้สามารถตรวจสอบได้อย่างสะดวก รวดเร็ว แต่ยังคงมีระบบการใช้งานที่ยุ่งยากซับซ้อน

3.5.3 มุมมองที่มีต่อสมรรถนะของผู้ปฏิบัติงานระหว่างระบบบัญชีในอดีต และระบบบัญชีในปัจจุบัน

“ระบบบัญชีปัจจุบันสามารถเข้าสู่สถานการณ์ใช้จ่าย การรับรายได้ประจำวัน ได้ตลอดเวลาแบบ real time ในระบบออนไลน์ ซึ่งในอดีตไม่สามารถดูได้ ทำให้ผู้บริหารเรียกดู/ตรวจสอบได้ตลอดเวลา”

“ระบบบัญชีปัจจุบัน น่าจะช่วย เจ้าหน้าที่คลังให้สามารถทำงานได้สะดวกรวดเร็ว ถูกต้องและมีประสิทธิภาพมากกว่าระบบเดิม งานไม่คั่งค้าง เพียงแต่ต้องหมั่นเข้าไปบันทึกบัญชีให้เป็นปัจจุบันทุกวัน ก็เท่ากับเป็นการเร่งรัดให้ เจ้าหน้าที่คลังต้องขยันและทำงานให้เป็นปัจจุบัน”

“เจ้าหน้าที่ทำงานได้ดีและรวดเร็วขึ้น เจ้าหน้าที่จึงสามารถสนับสนุนช่วยเหลืองานด้านอื่นของสำนักงาน”

“ระบบบัญชีในอดีต มีความยุ่งยากซับซ้อน ต้องจัดทำรายการคุมงบประมาณหลายขั้นตอน ทำให้เกิดความผิดพลาดง่าย ซึ่งมีผลต่อการรายงานงบประมาณคงเหลือของแต่ละหมวด ส่วนระบบบัญชีในปัจจุบัน มีความละเอียดเข้าใจง่าย มีความผิดพลาดน้อยมาก ใช้เวลาในการปฏิบัติงานไม่นาน และสามารถเรียกดูรายงานรายละเอียดเงินคงเหลือของหมวดเงินงบประมาณต่าง ๆ ได้ทันท่วงที (ทั้งนี้ ผู้ปฏิบัติควรได้รับการอบรมระบบที่ใช้ในการปฏิบัติงานมาอย่างเพียงพอและมีความเข้าใจในระบบบัญชีอย่างแท้จริง และสามารถจะอธิบายที่มาที่ไปของงบประมาณหมวดรายจ่ายต่าง ๆ ได้ในระดับหนึ่ง)”

จากการวิเคราะห์ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากกงสุลใหญ่/เอกอัครราชทูตเกี่ยวกับ มุมมองที่มีต่อสมรรถนะของผู้ปฏิบัติงานระหว่างระบบบัญชีในอดีต และระบบบัญชีในปัจจุบัน พบว่า ส่วนใหญ่มีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันในการเปรียบเทียบระบบบัญชีในปัจจุบันสามารถใช้งานได้อย่างสะดวก รวดเร็ว กว่าระบบบัญชีในอดีต อีกทั้งยังมีความแม่นยำ ผิดพลาดน้อย ช่วยแสดงรายงานทางการเงินได้อย่างรวดเร็ว

3.5.4 นโยบายของฝ่ายบริหารที่มีต่อระบบงานบัญชี

1) ด้านประสิทธิภาพและประโยชน์

“สามารถเรียกขอดูข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน เพื่อการวางแผนการใช้จ่าย โดยในหลายโอกาส ได้รับการจัดสรรงบประมาณในโครงการขนาดใหญ่ ซึ่งจำเป็นต้องจัดสรรการใช้จ่ายในระยะเวลาแตกต่างกันตามลำดับขั้นตอนการทำงาน จึงทำให้ทราบยอดที่มีอยู่ได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง”

“มีประสิทธิภาพดี”

“กระทรวงฯ พยายามพัฒนาให้ระบบงานบัญชีมีความสะดวกต่อผู้ปฏิบัติงานมากขึ้น”

“มีความละเอียดเข้าใจง่าย มีความผิดพลาดน้อยมาก ใช้เวลาในการปฏิบัติงานไม่นาน และสามารถตรวจสอบเงินงบประมาณคงเหลือของหมวดเงินงบประมาณต่าง ๆ ได้ทันที”

จากการวิเคราะห์ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากกงสุลใหญ่/เอกอัครราชทูตเกี่ยวกับ นโยบายของฝ่ายบริหารที่มีต่อระบบงานบัญชี ด้านประสิทธิภาพและประโยชน์ พบว่า ส่วนใหญ่มีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่าระบบงานบัญชีในปัจจุบันมีประสิทธิภาพที่ดี ใช้งานง่าย และมีความพยายามจากหน่วยงานต้นสังกัดในการพัฒนาระบบบัญชีให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

2) ด้านการออกแบบ

“การออกแบบ ดี เหมาะสม”

“รู้สึกว่าการดูง่าย เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน”

“รายงานดูง่ายขึ้น ไม่ซับซ้อน”

“มีความซับซ้อนน้อยลง”

จากการวิเคราะห์ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากกงสุลใหญ่/เอกอัครราชทูตเกี่ยวกับ นโยบายของฝ่ายบริหารที่มีต่อระบบงานบัญชี ด้านการออกแบบ พบว่า ส่วนใหญ่มีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่าระบบงานบัญชีในปัจจุบันมีการออกแบบที่เรียบง่าย ไม่ซับซ้อน

3) ด้านสิ่งสนับสนุนและการให้บริการ

“อาจเพิ่มให้มีข้อมูลสถิติการใช้จ่าย การรับรายได้แต่ละปี เปรียบเทียบให้ด้วย”

“มีระบบสนับสนุนและการให้บริการที่ดี โดยหาก เจ้าหน้าที่คลัง พบปัญหาในการใช้ระบบฯ ก็สามารถติดต่อแจ้งในกลุ่มไลน์ที่ชื่อว่าบัญชีเกณฑ์คงค้าง และ เจ้าหน้าที่หน่วยตรวจสอบก็จะแจ้งบริษัทที่ดูแลระบบฯ ให้ปรับปรุงแก้ไข ซึ่งดำเนินการได้รวดเร็วพอสมควร”

“การมีช่องทางหรือระหว่างเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในต่างประเทศกับกระทรวงฯ ช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างถูกต้องและรวดเร็ว”

“การให้คำปรึกษาด้านระบบบัญชีให้มีความเข้าใจง่ายขึ้น สำหรับผู้ที่อาจไม่มีความรู้ด้านระบบบัญชี”

จากการวิเคราะห์ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากกงสุลใหญ่/เอกอัครราชทูตเกี่ยวกับ นโยบายของฝ่ายบริหารที่มีต่อระบบงานบัญชี ด้านสิ่งสนับสนุนและการให้บริการ พบว่า ส่วนใหญ่มีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่าระบบงานบัญชีในปัจจุบันมีระบบให้คำปรึกษาที่ดี เข้าใจง่าย แต่ควรเพิ่มการแสดงผลในรูปแบบสถิติ เพื่อให้ง่ายต่อการเปรียบเทียบ และความเข้าใจที่ดีขึ้น

3.5.5. ระบบบัญชีแบบใหม่ ช่วยอำนวยความสะดวกหรือสนับสนุนงานอย่างไร

“ช่วยให้ทราบสถานการณ์การรับรายได้ และค่าใช้จ่ายที่เป็นปัจจุบัน เพื่อช่วยในการบริหารงบประมาณให้อยู่ในวงเงินที่ได้รับจัดสรร”

“ถ้าระบบฯ ช่วย เจ้าหน้าที่คลังทำงานได้มีประสิทธิภาพ ทั้งความรวดเร็ว ความถูกต้อง ความโปร่งใส ก็เท่ากับช่วยแบ่งเบาภาระงานของสถานกงสุลใหญ่ฯ ในเรื่องงานด้านคลัง โดยมีหน่วยตรวจสอบภายใน ที่กระทรวงฯ ช่วยกำกับดูแล รวมทั้งช่วยเหลือ เจ้าหน้าที่คลังให้ด้วย”

“รายงานผลการปฏิบัติงานและตรวจสอบสถานการณ์คลังของสำนักงานได้เร็ว ทำให้ตัดสินใจด้านบริหารได้เร็วขึ้น”

“สามารถปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็วขึ้น และจัดส่งรายงานการเงินประจำเดือนได้ทันเวลา ไม่ตกค้าง (ไม่รวมถึงปัจจัยกรณีอื่นที่ทำให้จัดส่งรายงานฯ ล่าช้า)”

จากการวิเคราะห์ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากกงสุลใหญ่/เอกอัครราชทูตเกี่ยวกับ ระบบบัญชีแบบใหม่ ช่วยอำนวยความสะดวกหรือสนับสนุนงานอย่างไร พบว่า ส่วนใหญ่มีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่าระบบงานบัญชีในปัจจุบันช่วยให้ทราบรายงานทางการเงิน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การรับรายได้ และค่าใช้จ่ายที่เป็นปัจจุบัน เพื่อช่วยให้การตรวจสอบเป็นไปอย่างรวดเร็วขึ้น การบริหารงบประมาณให้อยู่ในวงเงินที่ได้รับจัดสรร สนับสนุนให้ฝ่ายบริหารตัดสินใจได้อย่างรวดเร็ว

3.5.6 นโยบายสนับสนุน หรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

“ควรจะมี User สำหรับผู้บริหาร เพื่อให้สามารถเข้าไปดูข้อมูลทั้งหมดในระบบออนไลน์ได้”

“ปัจจัยเสี่ยง คือ ตัวเจ้าหน้าที่คลังที่ต้องลงบันทึกรายการต่าง ๆ ประจำวัน ต่อเนื่อง สม่ำเสมอ ถูกต้อง และรับผิดชอบในงานคลังอย่างเข้มข้น โดยนอกจากการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ควรให้ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับระเบียบการใช้งบประมาณกับผู้บริหารได้อย่างชัดเจนและเป็นไปตามระเบียบเพื่อให้การดำเนินงานในภาพรวมของสำนักงานเป็นไปอย่างราบรื่น สมประโยชน์เต็มที่ และรักษาผลประโยชน์แห่งชาติ”

“อาจมีแบบสำรวจความเห็น เจ้าหน้าที่คลังและผู้บริหารใน สอท. สกญ. ในประเด็นต่าง ๆ แบบเชิงลึกในรายละเอียดด้านต่างๆ เพื่อเป็นประโยชน์ในการนำมาปรับปรุงระบบฯ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในการตอบสนองความต้องการใช้งานของ สอท. สกญ. หรืออาจใช้ระบบประชุมออนไลน์ในช่วงสถานการณ์โควิด-19 เพื่อเป็นเวทีรับฟังข้อมูล ปัญหา และแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นต่าง ๆ ระหว่าง เจ้าหน้าที่คลัง กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของกระทรวงฯ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อกระชับการทำงานและให้ความมั่นใจในการทำงานกับ เจ้าหน้าที่คลังด้วย”

“ควรลดกระดาษ ส่งเฉพาะใบสำคัญและหลักฐานการจ่ายเงิน เพราะทุกอย่างมีในระบบแล้ว”

“ระบบบัญชีใหม่เป็นระบบที่ดีที่ทำให้การทำงานของเจ้าหน้าที่คลังของ สอท. ปฏิบัติงานได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น มีความละเอียดของเงินงบประมาณรายจ่ายหมวดต่าง ๆ และสามารถจะรายงานผลของการเบิกจ่ายงบประมาณได้ทันเวลา”

“ระบบบัญชีฯ ยังไม่มีรูปแบบรายงานที่ง่ายต่อความเข้าใจ อยากให้ทำคู่มือ Check list ที่ถูกต้อง / ตัวช่วยในการตรวจสอบรายงานการเงินมีอะไรบ้าง ขั้นตอนการดำเนินการ ตลอดจน username / password สำหรับผู้บริหารในการดูรายงานการเงินเองโดยไม่ต้องขอจากเจ้าหน้าที่คลัง และ อยากให้ใช้ระบบได้มากกว่านี้ ในฐานะของผู้บริหาร นอกจากรายงานการเงิน เช่น การเอาข้อมูล มาจัดทำเป็นสถิติ การมีระบบแจ้งเตือนการใช้จ่ายถ้าใช้เกิน / ใกล้สิ้นปีงบประมาณให้รับดำเนินการ”

จากการวิเคราะห์ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากกงสุลใหญ่/เอกอัครราชทูต เกี่ยวกับ นโยบายสนับสนุน หรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม พบว่า ส่วนใหญ่มีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่า ควรจัดรูปแบบรายงานการเงินที่สามารถเข้าใจง่ายและมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ ควรอนุญาตให้ผู้บริหารสามารถเข้าระบบบัญชีดังกล่าวผ่านช่องทางออนไลน์ได้ สอดคล้องกับ ข้อเสนอแนะเรื่องการลดการใช้กระดาษ หากผู้บริหารสามารถตรวจสอบรายงานทางการเงินผ่านระบบออนไลน์ได้เช่นกัน

3.6 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลการใช้จ่ายงบประมาณ

การศึกษาเรื่อง การตรวจสอบและการวิเคราะห์รายงานการเงินของหน่วยงานในต่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ ให้มีประสิทธิภาพ นั้น นอกเหนือจากการศึกษาจากวิธีการ บันทึบบัญชี และนโยบายจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารหรืออดีตผู้บริหารที่เกี่ยวข้องแล้ว ยังศึกษาและ วิเคราะห์ประสิทธิผลการจัดทำรายงานการเงินของหน่วยงานในต่างประเทศ โดยยกตัวอย่าง หน่วยงานในต่างประเทศ เปรียบเทียบข้อมูลรายการงานการเงิน ระหว่างปี 2561-2562 ในสถานะ การดำเนินงานปกติ โดยผู้ศึกษา พบว่า รายงานการเงินของหน่วยงานในต่างประเทศมีผลการเบิกจ่าย งบประมาณที่ไม่แตกต่างกัน การศึกษาในครั้งนี้ จึงเลือกศึกษารายงานการเงิน จากสถานกงสุลใหญ่ ณ นครเซี่ยงไฮ้ โดยศึกษางบประมาณระหว่างปี 2561-2563 ดังมีรายละเอียดต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์งบประมาณที่ได้รับของสถานกงสุลใหญ่ ณ นครเชียงใหม่ ระหว่างปี 2561-2563

สถานกงสุลใหญ่ ณ นครเชียงใหม่						
รายงานบัญชีคุมงบประมาณ						
หมวดเงินงบประมาณ	งบประมาณที่ได้รับ		งบประมาณที่ได้รับ		งบประมาณที่ได้รับ	
	ปี 2561		ปี 2562		ปี 2563	
	USD	CNY	USD	CNY	USD	CNY
งบลงทุน		251,603.52		2,632.00		8,695.36
งบบุคลากร	364,900.28	1,079,988.00	438,923.91	1,239,741.94	394,893.25	1,262,466.00
งบดำเนินงาน						
● ค่าตอบแทน		3,462,234.98		3,515,859.00	3,530.43	3,137,547.35
● ค่าใช้สอย		961,802.67		2,492,541.82		2,104,878.05
● ค่าวัสดุ		68,515.43		109,931.67		182,267.15
● ค่าสาธารณูปโภค		592,393.67		585,920.29		582,329.99
งบรายจ่ายอื่น						
● คชจ.ในการดำเนินการกิจกรรมตามสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงด้านการต่างประเทศ (CF)		336,666.67		102,944.45		66,341.74
● ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการต่างประเทศ		148,230.16		141,926.15		34,306.10
● ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการกิจกรรม ปทพ.		1,214,588.62		897,017.22		309,738.05
● ค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนกิจกรรมคนไทยในต่างประเทศ		76,598.46		115,799.26		115,960.82
รวมทั้งสิ้น	364,900.28	7,112,634.18	438,923.91	9,272,108.05	398,423.68	7,804,530.61
			ปี 2561 - 2562		ปี 2562 - 2563	
ผลต่างของรายได้ที่ได้รับจัดสรร			74,023.63	2,159,473.87	- 40,500.23	- 1,467,577.44
การวิเคราะห์หรือร้อยละของงบประมาณที่ได้รับ			20.28%	30.36%	-9.23%	-15.83%

จากการวิเคราะห์รายงานบัญชีคุมงบประมาณ มีข้อมูล 3 ปี คือ ปี 2561 ปี 2562 และ ปี 2563 ด้วยวิธีการวิเคราะห์แนวโน้ม ซึ่งแสดงเกี่ยวกับจำนวนเงินและร้อยละเปรียบเทียบข้อมูลทั้ง 3 ปี พบว่า ผลการเปรียบเทียบงบประมาณที่ได้รับจัดสรร ปี 2561 กับปี 2562 แสดงให้เห็นว่า หน่วยงานฯ ได้รับงบประมาณจัดสรร ปี 2562 เพิ่มขึ้นกว่าปี 2561 จำนวน 74,023.63 รอ. และ 2,159,473.87 หยวน คิดเป็น 20.28% และ 30.36% ตามลำดับ สำหรับการใช้จ่ายเงินงบประมาณ (ค่าใช้จ่าย) เช่นเดียวกันที่ ปี 2562 มีผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณ มากกว่าปี 2561 จำนวน 60,161.77 รอ. และ 2,383,443.92 หยวน คิดเป็น 16.60% และ 37.16% ซึ่งผลการเบิกจ่ายดังกล่าวเมื่อเทียบกับภาพรวมที่รัฐบาลกำหนดไว้ ร้อยละ 100 ยังมีผลที่ต่ำกว่า ในขณะที่ ปี 2563 กับปี 2562 หน่วยงานฯ ได้รับงบประมาณจัดสรรน้อยกว่าปี 2562 จำนวน 40,500.23 รอ. และ 1,467,577.44 หยวน คิดเป็น 9.23% และ 15.53% ตามลำดับ สำหรับการใช้จ่ายเงินงบประมาณ (ค่าใช้จ่าย) ปี 2563 มีผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณ น้อยกว่าปี 2562 จำนวน 40,169.49 รอ. และ 1,177,063.86 หยวน คิดเป็น 9.51% และ 13.38% ซึ่งผลการเบิกจ่ายดังกล่าวเมื่อเทียบกับภาพรวมที่รัฐบาลกำหนดไว้ ร้อยละ 100 ยังมีผลที่ต่ำกว่า

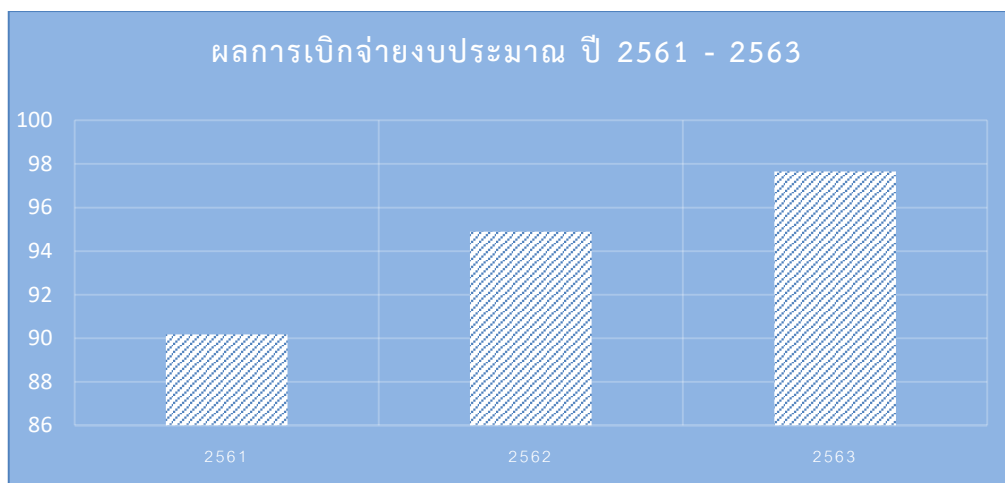
ตารางที่ 5 การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายของสถานกงสุลใหญ่ ณ นครเชียงใหม่ ระหว่างปี 2561-2563

สถานกงสุลใหญ่ ณ นครเชียงใหม่						
รายงานบัญชีคุมงบประมาณ						
หมวดเงินงบประมาณ	ค่าใช้จ่าย		ค่าใช้จ่าย		ค่าใช้จ่าย	
	ปี 2561		ปี 2562		ปี 2563	
	USD	CNY	USD	CNY	USD	CNY
งบลงทุน		251,586.00		2,632.00		8,695.36
งบบุคลากร	362,209.37	1,051,297.37	422,371.14	1,130,596.02	378,858.17	1,251,406.11
งบดำเนินงาน						
● ค่าตอบแทน		3,245,356.47		3,305,889.06	3,343.48	3,100,269.38
● ค่าใช้สอย		806,599.42		2,354,499.71		1,975,495.73
● ค่าวัสดุ		72,263.07		109,408.16		180,296.92
● ค่าสาธารณูปโภค		591,220.06		585,918.56		580,322.75
งบรายจ่ายอื่น						
● คชจ.ในการดำเนินการติดตามสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงด้านการต่างประเทศ (CF)		327,219.13		102,485.21		66,277.57
● ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการต่างประเทศ		55,942.32		139,262.28		33,330.53
● ค่าใช้จ่ายในการดำเนินภารกิจทีม ปทท.		998,155.71		889,945.25		309,673.76
● ค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนกิจกรรมคนไทยในต่างประเทศ		66,397.98		114,187.90		115,352.11
● ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานลับถวไมตรี				63,359.93		
รวมทั้งสิ้น	362,209.37	6,414,740.16	422,371.14	8,798,184.08	382,201.65	7,621,120.22

	ปี 2561 - 2562		ปี 2562 - 2563	
ผลต่างของค่าใช้จ่าย	60,161.77	2,383,443.92	- 40,169.49	- 1,177,063.86
การวิเคราะห์อัตราร้อยละของค่าใช้จ่าย	16.60%	37.16%	-9.51%	-13.38%

ผลการเบิกจ่ายงบประมาณในภาพรวมที่รัฐกำหนด 100%	99.26%	90.18%	96.22%	94.89%	95.93%	97.65%
---	--------	--------	--------	--------	--------	--------

จากการวิเคราะห์รายงานบัญชีคุมงบประมาณ มีข้อมูล 3 ปี คือ ปี 2561 ปี 2562 และ ปี 2563 ด้วยวิธีการวิเคราะห์แนวโน้ม ซึ่งแสดงเกี่ยวกับจำนวนเงินและร้อยละเปรียบเทียบข้อมูลทั้ง 3 ปี พบว่า จากการเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายระหว่างปี 2561 ปี 2562 และ ปี 2563 สถานกงสุลใหญ่ ณ นครเชียงใหม่ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ได้มีการปรับเปลี่ยนระบบบัญชีจากที่เคยใช้ในอดีต มาเป็นระบบบัญชีในปัจจุบัน พบว่า มีผลการเบิกจ่ายงบประมาณในภาพรวมที่รัฐกำหนด มีประสิทธิภาพขึ้นอย่างต่อเนื่อง กล่าวคือ ปี 2561 เบิกจ่ายได้ตามงบประมาณ 90.18% ปี 2562 เบิกจ่ายได้ตามงบประมาณ 94.89% และปี 2563 เบิกจ่ายได้ตามงบประมาณ 97.65% แสดงให้เห็นว่าระบบบัญชีในปัจจุบันช่วยให้การตรวจสอบและการวิเคราะห์รายงานการเงินของหน่วยงานในต่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ภาพที่ 2 แสดงผลการเบิกจ่ายงบประมาณของหน่วยงานที่เพิ่มขึ้น
(ผลการเบิกจ่ายงบประมาณในภาพรวมของรัฐบาลกำหนด ร้อยละ 100)

จากการวิเคราะห์รายงานบัญชีคุมงบประมาณ มีข้อมูล 3 ปี คือ ปี 2561 ปี 2562 และ ปี 2563 ด้วยวิธีการวิเคราะห์แนวนอน ซึ่งแสดงเกี่ยวกับจำนวนเงินและร้อยละเปรียบเทียบข้อมูลทั้ง 3 ปี พบว่า จากการเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายระหว่างปี 2561 ปี 2562 และ ปี 2563 สถานกงสุลใหญ่ นครเชียงใหม่ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ได้มีการปรับเปลี่ยนระบบบัญชีจากที่เคยใช้ในอดีต มาเป็นระบบบัญชีในปัจจุบัน พบว่า มีผลการเบิกจ่ายงบประมาณในภาพรวมที่รัฐกำหนด มีประสิทธิภาพขึ้นอย่างต่อเนื่อง กล่าวคือ ปี 2561 เบิกจ่ายได้ตามงบประมาณ 90.18% ปี 2562 เบิกจ่ายได้ตามงบประมาณ 94.89% และปี 2563 เบิกจ่ายได้ตามงบประมาณ 97.65% แสดงให้เห็นว่าระบบบัญชีในปัจจุบันช่วยให้การตรวจสอบและการวิเคราะห์รายงานการเงินของหน่วยงานในต่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 4

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษา การตรวจสอบและการวิเคราะห์รายงานการเงินของหน่วยงานในต่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 76 คน จากจำนวนผู้ปฏิบัติงาน (เจ้าหน้าที่คลัง) ที่ประจำการหน่วยงานในต่างประเทศ ทั้งสิ้น 98 คน คิดเป็นร้อยละ 77.5 ตลอดจนสัมภาษณ์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ จากผู้บริหาร (หน่วยงานในต่างประเทศ) ที่ได้ใช้ระบบบัญชีฯ จำนวน 7 ท่าน ครอบคลุมทวีปต่าง ๆ ทั่วโลก ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ศึกษาสามารถสรุปผลการศึกษา และมีข้อเสนอแนะ ดังกล่าว โดยมีรายละเอียดต่าง ๆ ดังนี้

4.1 สรุปผลการศึกษา

4.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (89.5%) มีอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป (46.1%) มีวุฒิการศึกษาด้านบัญชี (89.5%) มีสถานะเป็นเจ้าของหน้าที่คลังประจำการอยู่ (96.1%) เคยใช้ระบบบัญชีทั้งสองระบบ (ทั้งแบบเก่าและแบบใหม่) (60.5%)

4.1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดทำรายงานทางการเงิน

ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดทำรายงานทางการเงิน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีประสิทธิภาพในระดับมากที่สุด คือ ด้านระยะเวลา (ค่าเฉลี่ย 4.56) รองลงมาคือ ด้านความถูกต้อง มีประสิทธิภาพในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.45)

4.1.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อระบบบัญชี

ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างต่อระบบบัญชี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.30) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุด คือ ด้านสิ่งสนับสนุนและการให้บริการ (ค่าเฉลี่ย 4.38) รองลงมาคือ ด้านประสิทธิภาพและประโยชน์ (ค่าเฉลี่ย 4.32) และด้านการออกแบบ (ค่าเฉลี่ย 4.21) ตามลำดับ

4.1.4 ผลการวิเคราะห์ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1) ด้านจุดแข็งเกี่ยวกับประสิทธิภาพของระบบบัญชี พบว่า ส่วนใหญ่มีข้อเสนอแนะไปในแนวทางการขึ้นชมระบบบัญชีที่ใช้ในปัจจุบันว่าช่วยทำงานให้เร็วขึ้น ใช้งานได้อย่างสะดวก มีความแม่นยำของข้อมูล และสามารถจัดทำรายงานทางการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) ประเด็นปัญหาที่พบ และโอกาสในการปรับปรุงประสิทธิภาพของระบบบัญชี พบว่า การดึงข้อมูลมาใช้ในการวิเคราะห์ยังยุ่งยาก ขาดคู่มือการใช้งานในแต่ละหมวด การแสดงผลใช้ตัวอักษรที่เล็กเกินไป การจัดทำงบประมาณบางหัวข้อยังไม่สมบูรณ์ และยังไม่สามารถจัดเก็บเอกสารใบสำคัญในระบบได้

4.1.5 ผลการวิเคราะห์ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากกงสุลใหญ่/เอกอัครราชทูต

1) ความคิดเห็นต่อระบบบัญชีในอดีต ที่ใช้ระบบการลงข้อมูลและคำนวณด้วยสมุด หรือโปรแกรม Microsoft Office ด้านระยะเวลา พบว่า ส่วนใหญ่มีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่าระบบบัญชีในอดีตใช้ระยะเวลาในการใช้งานมาก ส่วนด้านความถูกต้อง พบว่า ส่วนใหญ่มีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่าระบบบัญชีในอดีต มีความยุ่งยาก ซับซ้อน ยากต่อการความผิดพลาดในการลงข้อมูล

2) ความคิดเห็นต่อระบบบัญชีในปัจจุบัน ที่ใช้ระบบการลงข้อมูลและคำนวณด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ด้านระยะเวลา พบว่า ส่วนใหญ่มีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่าระบบบัญชีในปัจจุบัน ใช้ระยะเวลาในการใช้งานน้อยกว่า เป็นระบบ Real time ส่วนด้านความถูกต้อง พบว่า ส่วนใหญ่มีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่าระบบบัญชีในปัจจุบัน ใช้มีความถูกต้องและแม่นยำ เชื่อมโยงระบบบัญชีให้สามารถตรวจสอบได้อย่างสะดวก รวดเร็ว แต่ยังคงมีระบบการใช้งานที่ยุ่งยากซับซ้อน

3) มุมมองที่มีต่อสมรรถนะของผู้ปฏิบัติงานระหว่างระบบบัญชีในอดีต และระบบบัญชีในปัจจุบัน พบว่า ส่วนใหญ่มีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันในการเปรียบเทียบระบบบัญชีในปัจจุบัน สามารถใช้งานได้อย่างสะดวก รวดเร็ว กว่าระบบบัญชีในอดีต อีกทั้งยังมีความแม่นยำผิดพลาดน้อย ช่วยแสดงรายงานทางการเงินได้อย่างรวดเร็ว

4) นโยบายของฝ่ายบริหารที่มีต่อระบบงานบัญชี

- ด้านประสิทธิภาพและประโยชน์ พบว่า ส่วนใหญ่มีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่าระบบงานบัญชีในปัจจุบันมีประสิทธิภาพที่ดี ใช้งานง่าย และมีความพยายามจากหน่วยงานต้นสังกัดในการพัฒนาระบบบัญชีให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

- ด้านการออกแบบ พบว่า ส่วนใหญ่มีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่าระบบงานบัญชีในปัจจุบันมีการออกแบบที่เรียบง่าย ไม่ซับซ้อน

- ด้านสิ่งสนับสนุนและการให้บริการ พบว่า ส่วนใหญ่มีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่าระบบงานบัญชีในปัจจุบันมีระบบให้คำปรึกษาที่ดี เข้าใจง่าย แต่ควรเพิ่มการแสดงผลในรูปแบบสถิติ เพื่อให้ง่ายต่อการเปรียบเทียบ และความเข้าใจที่ดีขึ้น

5) ระบบบัญชีแบบใหม่ ช่วยอำนวยความสะดวกหรือสนับสนุนงานอย่างไร พบว่า ส่วนใหญ่มีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่าระบบงานบัญชีในปัจจุบันช่วยให้ทราบรายงานทางการเงิน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การรับรายได้ และค่าใช้จ่ายที่เป็นปัจจุบัน เพื่อช่วยให้การตรวจสอบเป็นไปอย่างรวดเร็วขึ้น การบริหารงบประมาณให้อยู่ในวงเงินที่ได้รับจัดสรร สนับสนุนให้ฝ่ายบริหารตัดสินใจได้อย่างรวดเร็ว

6) นโยบายสนับสนุน หรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม พบว่า ส่วนใหญ่มีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่า ระบบบัญชีฯ ยังไม่มีรูปแบบการรายงานผลที่ทำให้ผู้บริหาร (หัวหน้าหน่วยงานในต่างประเทศ) เข้าใจได้ง่ายเท่าที่ควร นอกจากนี้ควรอนุญาตให้ผู้บริหารสามารถเข้าระบบบัญชีดังกล่าวผ่านช่องทางออนไลน์ได้ สอดคล้องกับข้อเสนอแนะเรื่องการลดการใช้กระดาษ หากผู้บริหารสามารถตรวจสอบรายงานทางการเงินผ่านระบบออนไลน์ได้เช่นกัน

4.1.6 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณ

การวิเคราะห์รายงานบัญชีคุมงบประมาณ มีข้อมูล 3 ปี คือ ปี 2561 ปี 2562 และปี 2563 ด้วยวิธีการวิเคราะห์แนวนอน ซึ่งแสดงเกี่ยวกับจำนวนเงินและร้อยละเปรียบเทียบข้อมูลทั้ง 3 ปี พบว่า มีผลการเบิกจ่ายงบประมาณในภาพรวมที่รัฐกำหนด มีประสิทธิภาพขึ้นอย่างต่อเนื่อง กล่าวคือ ปี 2561 เบิกจ่ายได้ตามงบประมาณ 90.18% ปี 2562 เบิกจ่ายได้ตามงบประมาณ 94.89% และปี 2563 เบิกจ่ายได้ตามงบประมาณ 97.65% แสดงให้เห็นว่าระบบบัญชีในปัจจุบัน ช่วยให้การตรวจสอบและการวิเคราะห์รายงานการเงินของหน่วยงานในต่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

4.2 ข้อเสนอแนะ

4.2.1 ด้านบุคลากร

1) จากผลการศึกษาที่พบว่าเจ้าหน้าที่คลังส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (89.5%) มีอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป (46.1%) นั้น แสดงให้เห็นว่า เจ้าหน้าที่คลังที่ปฏิบัติงานในปัจจุบันอยู่ในช่วงอายุใกล้เกษียณ ดังนั้น กระทรวงฯ จึงควรมีการวางแผนด้านกำลังคน เพื่อมาเรียนรู้จากเจ้าหน้าที่คลังในปัจจุบัน ให้มีความพร้อมต่อการปฏิบัติงานต่อไปในอนาคต ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และหน่วยงานไม่ขาดแคลนบุคลากรในการปฏิบัติ

2) นอกเหนือจากคุณสมบัติด้านวัยวุฒิแล้ว เพื่อให้การจัดทำรายงานการเงินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เจ้าหน้าที่คลังรุ่นใหม่ควรมีคุณวุฒิด้านบัญชี หรือสาขาที่ใกล้เคียงเป็น

อย่างน้อย เพื่อให้มีความเข้าใจในระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง สามารถจำแนกรายการ และบันทึกรายการบัญชีได้อย่างถูกต้อง

3) แม้ว่าการมีคุณสมบัติทางด้านบัญชีจะสามารถช่วยให้เจ้าหน้าที่คลังสามารถปฏิบัติงานในวิชาชีพบัญชีได้ แต่เนื่องจากในปัจจุบันวิวัฒนาการในการทำงานเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ดังนั้น เจ้าหน้าที่คลังที่ปฏิบัติงาน ควรได้รับการพัฒนาด้านงานคลังอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอเพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ กฏระเบียบต่างๆ ตลอดจนทักษะในการทำงาน ซึ่งอาจทำในรูปแบบ e-learning หรือ online meeting ที่สะดวกและง่าย

4) ผู้ดูแลระบบบัญชีฯ ควรเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ สามารถแก้ไขปัญหาให้คำปรึกษาการใช้งานระบบบัญชีฯ ต่อเจ้าหน้าที่คลัง เพื่อจะได้สร้างความเชื่อมั่น และความพึงพอใจต่อผู้ใช้งานได้

5) จัดให้มีการอบรมผู้บริหารก่อนออกประจำการ เพื่อสร้างความเข้าใจในการอ่านรายงานการเงิน พร้อมทั้งจัดทำคู่มือ checklist วิธีการอ่านรายงานการเงิน และเอกสารประกอบต่างๆ

4.2.2 ด้านโปรแกรมระบบบัญชีฯ

1) แม้ผลการศึกษาจะ พบว่า เจ้าหน้าที่คลังส่วนใหญ่ประเมินประสิทธิภาพการจัดทำรายงานทางการเงิน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่ก็ควรที่จะพัฒนาระบบบัญชีฯ ให้ตอบสนองความต้องการอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และมีการอัปเดตโปรแกรมอย่างสม่ำเสมอ

2) แม้ผลการศึกษาจะ พบว่า เจ้าหน้าที่คลังส่วนใหญ่มีระดับความพึงพอใจต่อระบบบัญชีฯ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยผลการวิเคราะห์ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมพบว่า ในด้านจุดแข็งเกี่ยวกับประสิทธิภาพของระบบบัญชีฯ ส่วนใหญ่มีข้อเสนอแนะไปในแนวทางการชื่นชมระบบบัญชีฯ ที่ใช้ในปัจจุบันว่าช่วยทำงานให้เร็วขึ้น ใช้งานได้อย่างสะดวก มีความแม่นยำของข้อมูล และสามารถจัดทำรายงานทางการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนปัญหาที่พบ และโอกาสในการปรับปรุงประสิทธิภาพของระบบบัญชีฯ พบว่า การดึงข้อมูลมาใช้ในการวิเคราะห์ที่ยังยุ่งยาก ขาดคู่มือการใช้งานในแต่ละหมวด การแสดงผลใช้ตัวอักษรที่เล็กเกินไป การจัดทำงบประมาณบางหัวข้อยังไม่สมบูรณ์ และยังไม่สามารถจัดเก็บเอกสารใบสำคัญในระบบฯ ได้ โดยปัญหาดังกล่าว สามารถนำไปกำหนดขอบเขตการจัดหาระบบบัญชีฯ ในครั้งต่อไป ให้มีการพัฒนาการใช้งานระบบบัญชีฯ ให้ดีขึ้น

3) จากผลการศึกษาข้อเสนอแนะเพิ่มเติม พบว่า ส่วนใหญ่มีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่า ระบบบัญชีฯ ยังไม่มีรูปแบบการรายงานที่ทำให้ผู้บริหาร (หัวหน้าหน่วยงานในต่างประเทศ) เข้าใจได้ง่ายเท่าที่ควร นอกจากนี้ควรอนุญาตให้ผู้บริหารสามารถเข้าระบบบัญชีฯ ดังกล่าวผ่านช่องทางออนไลน์ได้ สอดคล้องกับข้อเสนอแนะเรื่องการลดการใช้กระดาษ หากผู้บริหารสามารถตรวจสอบรายงานทางการเงินผ่านระบบออนไลน์ได้ ดังนั้น จึงควรอนุญาตให้ผู้บริหารสามารถเข้าระบบบัญชีฯ โดยผ่านช่องทางออนไลน์ได้ เพื่อความสะดวกในการดูข้อมูลรายงานการเงิน

ประกอบการบริหารงานได้ตลอดเวลา โดยไม่ต้องสอบถามเจ้าหน้าที่คลัง โดยการกำหนด Username กับ Password สำหรับกลุ่มผู้บริหาร แยกจากกลุ่มผู้ใช้งานให้ชัดเจน

4) การผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณ พบว่า มีผลการเบิกจ่ายงบประมาณในภาพรวมที่รัฐกำหนด มีประสิทธิภาพขึ้นอย่างต่อเนื่อง แสดงให้เห็นว่าระบบบัญชีฯ ในปัจจุบัน ช่วยให้การตรวจสอบและการวิเคราะห์รายงานการเงินของหน่วยงานในต่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น จึงสะท้อนให้เห็นว่า การพัฒนาระบบบัญชีฯ ในปัจจุบันเป็นสิ่งที่สมควรกระทำ และควรจะมีการปรับปรุงระบบอย่างต่อเนื่อง ตามการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีในอนาคต

5) วางระบบบัญชีฯ ให้มีระบบการจัดการข้อมูลซึ่งสามารถออกรายงานสำหรับผู้บริหารได้ (Management report) ซึ่งการจัดทำรายงานนี้จะดึงข้อมูลต่างๆที่ระบบบัญชีฯ ได้บันทึกไว้ ตามผังบัญชีที่มาตรฐานการบัญชีกำหนดไว้ การออกแบบรายงานให้มีหน้าตาและมีตารางรายละเอียดตามความต้องการ เพื่อมาช่วยในการบริหาร การตัดสินใจ การวางแผน ตรวจสอบและควบคุมต้นทุน และค่าใช้จ่าย ของหน่วยงานได้

4.2.3 ด้านรายงานการเงิน

1) ควรจัดทำรายงานการเงินสำหรับผู้บริหารโดยเฉพาะ ให้มีรูปแบบการแสดงผลที่ง่ายต่อการนำข้อมูลมาใช้ในการบริหารงาน อาทิ การจัดทำในรูปแบบเชิงสถิติ การมีระบบแจ้งเตือนการใช้จ่ายเงินเกินกว่าที่ได้รับ ตลอดจนการเตือนให้รีบดำเนินการใช้จ่ายก่อนสิ้นปีงบประมาณ

2) เมื่อระบบบัญชีฯ ของหน่วยงานในต่างประเทศ ทั้ง 98 แห่ง เป็นระบบฯ เดียวกัน ควรที่จะให้มีการแสดงผลการดำเนินงานรวมทั้งสิ้นทั้ง 98 แห่ง เปรียบเทียบมายังหน่วยงานภายในประเทศ เพื่อที่ผู้บริหารส่วนกลางสามารถนำข้อมูลผลการดำเนินงานของหน่วยงานในต่างประเทศทั้งหมดมาใช้ในการบริหารงานวางแผนการดำเนินงานต่อไปในภาพรวมของกระทรวงการต่างประเทศ

บรรณานุกรม

คู่มือ

กรมบัญชีกลาง. แนวทางการปรับเปลี่ยนระบบบัญชีส่วนราชการจากเกณฑ์เงินสดเข้าสู่เกณฑ์คงค้าง.

กรุงเทพมหานคร: สำนักมาตรฐานด้านการบัญชีภาครัฐ กลุ่มระบบบัญชีภาครัฐ, 2545.

_____. แนวปฏิบัติทางบัญชีตามเกณฑ์คงค้างสำหรับหน่วยงานภาครัฐ. กรุงเทพมหานคร: สำนัก

มาตรฐานด้านการบัญชีภาครัฐ กลุ่มมาตรฐานและนโยบายการบัญชีภาครัฐ, 2546.

_____. คู่มือระบบบัญชีและแบบงบเดือนของส่วนราชการในต่างประเทศ. 2510.

กลุ่มตรวจสอบภายใน. เอกสารประกอบการอบรม ปี 2564 หลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ

การจัดทำบัญชีของสำนักงานในต่างประเทศ. กลุ่มตรวจสอบภายใน, 2564.

เอกสารราชการ

กรมบัญชีกลาง. การปรับเปลี่ยนระบบบัญชีส่วนราชการ. หนังสือราชการ ด่วน ที่ กค 0410.3/ว.340 (19 พฤศจิกายน 2545).

_____. เกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีของส่วนราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559. หนังสือราชการ ด่วนที่สุด ที่ กค 0423.3/ว22 (14 มกราคม 2559).

_____. แนวปฏิบัติด้านการเงินและบัญชีสำหรับหน่วยงานในสังกัดในต่างประเทศ ตามระบบ GFMS. หนังสือราชการ ด่วนที่สุด ที่ กค 0410.3/28305 (31 ตุลาคม 2550).

_____. แนวปฏิบัติทางบัญชีตามเกณฑ์คงค้างสำหรับหน่วยงานภาครัฐ. หนังสือราชการ ด่วนมาก ที่ 0410.2/ว301 (29 กันยายน 2546).

การสัมภาษณ์

กัลยาณะ วิภัติภูมิประเทศ. เอกอัครราชทูต ณ กรุงออตตาวา กระทรวงการต่างประเทศ. สัมภาษณ์,
28 กรกฎาคม 2564.

โวสิต วรทรัพย์. เอกอัครราชทูต ณ กรุงกาฐมาณฑุ กระทรวงการต่างประเทศ. สัมภาษณ์,
25 กรกฎาคม 2564

เชษฐพันธ์ มากสัมพันธ์. เอกอัครราชทูต ณ กรุงวอร์ซอ กระทรวงการต่างประเทศ. สัมภาษณ์,
24 กรกฎาคม 2564.

นิพนธ์ เพ็ชรพรประภาส. เอกอัครราชทูต ณ กรุงตาคาร์ กระทรวงการต่างประเทศ สัมภาษณ์,
25 กรกฎาคม 2564.

เบญจมาศ ตันเวทยานนท์. กงสุลใหญ่ ณ นครหนานหนิง กระทรวงการต่างประเทศ สัมภาษณ์,
26 กรกฎาคม 2564.

เนตรนภา คงศรี. กงสุลใหญ่ ณ นครกว่างโจว กระทรวงการต่างประเทศ สัมภาษณ์,
23 กรกฎาคม 2564.

ลดา ภู่มาศ. กงสุลใหญ่ ณ นครเชียงใหม่ กระทรวงการต่างประเทศ สัมภาษณ์, 26 กรกฎาคม 2564.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามและแนวคำถามสัมภาษณ์ผู้บริหาร

แบบสอบถาม

เรื่อง การตรวจสอบและการวิเคราะห์รายงานการเงินของหน่วยงานในต่างประเทศ

กระทรวงการต่างประเทศ ให้มีประสิทธิภาพ

แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นโดย นางชลธิมา เจริญรัตน์ ผู้เข้ารับการอบรมนักการทูต รุ่นที่ 13 เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการตรวจสอบและการวิเคราะห์รายงานการเงินของหน่วยงานในต่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ ให้มีประสิทธิภาพ โดยการใช้ระบบบัญชี เพื่อนำไปสู่การประเมินประสิทธิภาพของระบบบัญชีและข้อเสนอแนะเพื่ออำนวยความสะดวกต่อการตัดสินใจของฝ่ายบริหาร โดยแบ่งข้อคำถามออกเป็นส่วนตัวต่าง ๆ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ประสิทธิภาพการจัดทำรายงานทางการเงิน

ส่วนที่ 3 ความพึงพอใจต่อระบบบัญชี

ส่วนที่ 4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ลงในช่อง ที่ตรงตามความเป็นจริงเพียงช่องเดียวเท่านั้น

1. เพศ	☐ 1) ชาย	☐ 2) หญิง
2. อายุ	☐ 1) ต่ำกว่า 30 ปี	☐ 2) 31-40 ปี
	☐ 3) 41-50 ปี	☐ 4) มากกว่า 50 ปี ขึ้นไป
3. วุฒิการศึกษาด้านบัญชี	☐ 1) มี	☐ 2) ไม่มี
4. สถานะเจ้าหน้าที่คลัง	☐ 1) ประจำการอยู่	☐ 2) เคยประจำการ
	☐ 3) ไม่เคยออกประจำการ	
5. ระบบบัญชีที่เคยใช้	☐ 1) ระบบบัญชีแบบเก่า (Microsoft Excel)	
	☐ 2) ระบบบัญชีแบบใหม่	
	☐ 3) เคยใช้ทั้งสองระบบ	

ส่วนที่ 2 ประสิทธิภาพการจัดทำรายงานทางการเงิน

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงตามความคิดเห็นของท่านเพียงช่อง เดียว เท่านั้น

ระดับความคิดเห็น 5 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง, 4 = เห็นด้วย, 3 = เห็นด้วยปานกลาง,
2 = ไม่เห็นด้วย และ 1 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ประสิทธิภาพการจัดทำรายงานทางการเงิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านระยะเวลา					
1. ระบบบัญชีในปัจจุบันช่วยให้การวิเคราะห์ข้อมูลเร็วขึ้น					
2. ระบบบัญชีในปัจจุบันช่วยจัดทำรายงานทางการเงินเร็วขึ้น					
3. ระบบบัญชีในปัจจุบันช่วยลดเวลาการทำงานโดยรวมน้อยลง					
4. ระบบบัญชีในปัจจุบันช่วยผู้บริหารทราบรายงานทางการเงินเร็วขึ้น					
5. ระบบบัญชีในปัจจุบันช่วยสรุปงบประมาณเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร็วขึ้น					
ด้านความถูกต้อง					
6. ระบบบัญชีในปัจจุบันช่วยให้การนำเข้าข้อมูลการวิเคราะห์ถูกต้องมากขึ้น					
7. ระบบบัญชีในปัจจุบันช่วยให้จัดทำรายงานทางการเงินถูกต้องมากขึ้น					
8. ระบบบัญชีในปัจจุบันช่วยให้การทำงานโดยรวมถูกต้องมากขึ้น					
9. ระบบบัญชีในปัจจุบันช่วยให้ช่วยผู้บริหารทราบรายงานทางการเงินที่ถูกต้องมากขึ้น					
10. ระบบบัญชีในปัจจุบันช่วยให้การสรุปงบประมาณเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องถูกต้องมากขึ้น					

ส่วนที่ 3 ความพึงพอใจต่อระบบบัญชี

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงตามความคิดเห็นของท่านเพียงช่อง เดียวเท่านั้น

ระดับความคิดเห็น 5 = พึงพอใจมากที่สุด, 4 = พึงพอใจมาก, 3 = พึงพอใจปานกลาง,
2 = พึงพอใจน้อย และ 1 = พึงพอใจน้อยที่สุด

ความพึงพอใจต่อระบบบัญชี	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านประสิทธิภาพและประโยชน์					
1. ความเหมาะสมของเมนูการใช้งาน และขั้นตอนการบันทึกข้อมูล					
2. ความถูกต้องของการประมวลผล สูตรการคำนวณและรายงานต่าง ๆ					
3. ความรวดเร็วในการตอบสนองระบบ					
4. การจัดการรักษาความปลอดภัย และกำหนดสิทธิ์ในการเข้าถึงข้อมูล					
5. การเชื่อมต่อของระบบบัญชี มีประสิทธิภาพต่อการใช้งาน					
ด้านการออกแบบ					
6. ความง่ายของการใช้งานระบบ					
7. ความสวยงาม และน่าสนใจของหน้าระบบบัญชี					
8. ความทันสมัยของหน้าระบบบัญชี					
9. การจัดวางรูปแบบของระบบบัญชี ง่ายต่อการอ่านและการใช้งาน					
10. ขนาดตัวอักษร และรูปแบบตัวอักษร อ่านได้ง่ายและสวยงาม					
ด้านสิ่งสนับสนุนและการให้บริการ					
11. ความรวดเร็วในการให้บริการของผู้ดูแลระบบ					
12. ความรวดเร็วในการแก้ไขปัญหาของผู้ดูแลระบบ					
13. ความรู้ความสามารถของผู้ดูแลระบบ					
14. เอกสาร/คู่มือประกอบการใช้งาน มีความชัดเจนเข้าใจง่าย					
15. มีช่องทางในการติดต่อ/สอบถาม ปัญหาอย่างเพียงพอ					

ส่วนที่ 4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ขอขอบคุณที่ตอบแบบสอบถาม

นางชลธิมา เจริญรัตน์

แนวคำถามสัมภาษณ์ผู้บริหาร
เรื่อง การตรวจสอบและการวิเคราะห์รายงานการเงินของหน่วยงานในต่างประเทศ
กระทรวงการต่างประเทศ ให้มีประสิทธิภาพ

1. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อระบบบัญชีในอดีต ที่ใช้ระบบการลงบันทึกรายการบัญชี และคำนวณด้วยสมุด โดยโปรแกรม Microsoft Office
 - 1.1 ด้านระยะเวลา
 - 1.2 ด้านความถูกต้อง

2. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อระบบบัญชีฯ ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน โดยระบบการบันทึกรายบัญชีและคำนวณด้วยโปรแกรมระบบบัญชีฯ สำเร็จรูป
 - 2.1 ด้านระยะเวลา
 - 2.2 ด้านความถูกต้อง

3. มุมมองที่มีต่อสมรรถนะของผู้ปฏิบัติงาน (เจ้าหน้าที่คลัง) ระหว่างระบบบัญชีในอดีต เปรียบเทียบกับระบบบัญชีฯ ปัจจุบันเป็นอย่างไร

4. นโยบายของฝ่ายบริหารที่มีต่อระบบงานบัญชีฯ เป็นอย่างไร
 - 4.1 ด้านประสิทธิภาพและประโยชน์
 - 4.2 ด้านการออกแบบ
 - 4.3 ด้านสิ่งสนับสนุนและการให้บริการ

5. ระบบบัญชีแบบใหม่ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ช่วยอำนวยความสะดวกหรือสนับสนุนงานของ ท่านให้ดีขึ้นได้อย่างไร

6. นโยบายสนับสนุน หรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่ท่านต้องการให้ระบบบัญชีฯ มีประโยชน์ต่อการบริหารงาน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ภาคผนวก ข
ตัวอย่างรายงานการเงินส่วนราชการในต่างประเทศ

ตารางผนวกที่ 1 รายงานงบทดลอง: เป็นรายงานสรุปข้อมูลการรับจ่ายเงินประจำเดือนตามบัญชี
แยกประเภท

ชื่อบัญชี	ยกมา			เดบิต			เครดิต			ยกไป		
	USD	KWD	EUR	USD	KWD	EUR	USD	KWD	EUR	USD	KWD	EUR
สินทรัพย์												
เงินสด		1,189.32			7,908.00			6,642.99			2,454.33	
เงินฝากธนาคาร - รายได้แผ่นดิน	9,851.85	24,932.39			1,908.00			6,206.69		9,851.85	20,633.70	
เงินฝากธนาคาร - งบประมาณ	325,833.40	64,386.60			5,812.77		238,425.51	22,528.08		87,407.89	47,671.29	
เงินฝากธนาคาร - นอกงบประมาณ	180.00	1,532.00						1,782.95		180.00	-250.95	
ลูกหนี้เงินยืม - งบประมาณ												
ลูกหนี้เงินยืม - นอกงบประมาณ												
ลูกหนี้เงินยืม - เงินรับฝาก		1,630.95			446.95			294.95			1,782.95	
ครุภัณฑ์และอุปกรณ์		131,173.43			660.00						131,833.43	
ค่าเสื่อมราคาสะสม - ครุภัณฑ์และอุปกรณ์		-110,115.14									-110,115.14	
หนี้สิน												
เจ้าหนี้ - งบประมาณ												
เงินรับฝาก	-180.00	-1,532.00			294.95			294.95		-180.00	-1,532.00	
ทุน												
ทุน	-44.16	-60,081.11	-883.97							-44.16	-60,081.11	-883.97
รายได้สูง (ค่า) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม	-1,863.29	54,763.77								-1,863.29	54,763.77	
รายได้สูง (ค่า) กว่าค่าใช้จ่าย												
รายได้												
รายได้จากเงินงบประมาณ	-320,970.00	-263,565.27						5,211.57		-320,970.00	-268,776.84	
รายได้จากเงินนอกงบประมาณ												
รายได้แผ่นดินด้านการกงสุล		-21,581.00						1,908.00			-23,489.00	
รายรับจากการขายอาคารและสิ่งปลูกสร้าง												
รายรับจากการขายครุภัณฑ์												
รายได้แผ่นดินอื่น		-2,334.12									-2,334.12	
ค่าใช้จ่าย												
เงิน พ.ช.ต.	251,179.99			20,503.50						271,683.49		
เงิน พ.ค.ท.	4,904.00			497.00						5,401.00		
ค่าจ้างชั่วคราว	4,863.40	45,762.33			9,975.86		4,863.40				55,738.19	
ค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรอื่น												
ค่าไฟฟ้าและแก๊สทำความอบอุ่น					665.32						665.32	
ค่าน้ำประปา					514.10						514.10	
ค่าโทรศัพท์		953.82			92.97						1,046.79	
ธนาคาร		1,268.22			103.36						1,371.58	
ค่าบริการสื่อสารโทรคมนาคม และอื่น ๆ		540.00			54.00						594.00	
ค่าเช่าบ้าน		58,126.68									58,126.68	
ค่าล่วงเวลา		1,517.95									1,517.95	

ชื่อบัญชี	ยกมา			เดบิต			เครดิต			ยกไป		
	USD	KWD	EUR	USD	KWD	EUR	USD	KWD	EUR	USD	KWD	EUR
ค่าช่วยเหลือการศึกษาบุตร		2,381.50									2,381.50	
ค่ารักษาพยาบาล - ผู้ป่วยนอก		538.58									538.58	
เงินรางวัลประเพณีท้องถิ่น		4,714.10									4,714.10	
ประเพณีท้องถิ่น												
ค่าตอบแทนอื่น												
ค่าเช่าสำนักงาน		39,049.18									39,049.18	
ค่าเช่าทำเนียบ		101,942.54									101,942.54	
ค่าเช่าทรัพย์สิน												
ค่าซ่อมแซมบำรุงรักษา/ค่าปรับปรุงซ่อมแซม		982.95			147.00						1,129.95	
ค่าประกันภัย		1,657.50			168.50						1,826.00	
ค่าเลี้ยงรับรองและพิธีการ		2,994.47			332.30						3,326.77	
ค่าจ้างเหมาบริการและอื่นๆ		6,816.65			731.88						7,548.53	
เงินประกันสุขภาพ		312.00			104.00						416.00	
ค่าใช้จ่ายอื่น												
ค่าวัสดุสำนักงาน		1,604.43									1,604.43	
ค่าวัสดุเชื้อเพลิงและหล่อลื่น		535.10			60.06						595.16	
ค่าวัสดุงานบ้านงานครัวและอื่นๆ		2,249.77			79.52						2,329.29	
ค่าครุภัณฑ์มูลค่าต่ำกว่าเกณฑ์					780.00						780.00	
ค่าใช้จ่ายอื่น		5,957.83			279.10			660.00			5,576.93	
รายได้แผ่นดินน้ำส่งคลัง		37,640.45			5,506.52						43,146.97	
รวม	7,944.40	106,314.92	-883.97	25,863.90	37,854.36	0.00	25,863.90	37,854.36	0.00	7,944.40	106,314.92	-883.97

ตารางผนวกที่ 2 รายงานฐานะเงินงบประมาณ: เป็นรายงานที่แสดงรายละเอียดงบประมาณที่ได้รับจัดสรร จ่าย และคงเหลือของปีงบประมาณนั้นๆ

หมวดเงินงบประมาณ	รับสะสมยกมา			รับในเดือนนี้			โอน			จ่ายสะสมยกมา			จ่ายในเดือนนี้			คงเหลือ		
	USD	KWD	EUR	USD	KWD	EUR	USD	KWD	EUR	USD	KWD	EUR	USD	KWD	EUR	USD	KWD	EUR
งบลงทุน																		
- ค่าครุภัณฑ์และอุปกรณ์		1,883.00								635.00							1,248.00	
รวมงบลงทุน		1,883.00								635.00							1,248.00	
งบบุคลากร																		
- พชด.	315,006.00									228,161.11						86,844.89		
- พคท.	5,964.00									5,401.00						563.00		
- ค่าจ้างชั่วคราว	4,863.40	61,221.21								4,863.40	49,162.04					0.00	12,059.17	
รวมงบบุคลากร	325,833.40	61,221.21								238,425.51	49,162.04					87,407.89	12,059.17	
งบดำเนินงาน																		
● ค่าตอบแทน		62,796.79									49,598.90						13,197.89	
- ค่าเช่าบ้าน		49,116.00									40,446.77						8,669.23	
- ค่าล่วงเวลา		6,004.92									1,517.95						4,486.97	
- ค่าช่วยเหลือการศึกษาบุตร		2,381.50									2,381.50							
- ค่ารักษาพยาบาล		538.58									538.58							
- เงินรางวัลประเพณีท้องถิ่น		4,755.79									4,714.10						41.69	
● ค่าใช้สอย		122,006.59									104,595.67						17,410.92	
- ค่าเช่าสำนักงาน		36,612.00									36,000.00						612.00	
- ค่าเช่าทำเนียบ		72,048.00									56,551.21						48.00	
- ค่าซ่อมแซมบำรุงรักษา											494.95						-494.95	
- ค่าประกันภัย											1,215.00						-1,215.00	
- ค่าเลี้ยงรับรองและพิธีการ											2,369.98						2,369.98	
- ค่าจ้างเหมาบริการและอื่นๆ											7,548.53						-7,548.53	
- เงินประกันสุขภาพ		520.00									416.00						104.00	
- อื่นๆ		12,826.59									-700.00						12,126.59	

หมวดเงินงบประมาณ	รับสะสมยกมา			รับในเดือนนี้			โอน			จ่ายสะสมยกมา			จ่ายในเดือนนี้			คงเหลือ			
	USD	KWD	EUR	USD	KWD	EUR	USD	KWD	EUR	USD	KWD	EUR	USD	KWD	EUR	USD	KWD	EUR	
● ค่าวัสดุ		2,952.85						700.00			3,895.26							-242.41	
- ค่าวัสดุสำนักงาน											970.81							-970.81	
- ค่าวัสดุเชื้อเพลิงและหล่อลื่น											595.16							-595.16	
- ค่าวัสดุงานบ้านงานครัวและอื่นๆ											2,329.29							-2,329.29	
- อื่นๆ		2,952.85						700.00										3,652.85	
● ค่าสาธารณูปโภค		7,482.18									4,191.79							3,290.39	
- ค่าไฟฟ้าและแก๊สทำความเย็น											665.32							-665.32	
- ค่าน้ำประปา											514.10							-514.10	
- ค่าโทรศัพท์											1,046.79							-1,046.79	
- ค่าไปรษณีย์ ดุงเมลล์ และค่าธรรมเนียมธนาคาร											1,371.58							-1,371.58	
- ค่าบริการสื่อสารโทรคมนาคม และอื่นๆ											594.00							-594.00	
- อื่นๆ		7,482.18																7,482.18	
รวมงบดำเนินงาน		195,238.41									162,281.62							32,956.79	
งบรายจ่ายอื่น																			
● ศจจ. ในการดำเนินการติดตามสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงด้านภาวะต่างประเทศ (CF)		912.04									70.00							842.04	
- ศจจ. ในการดำเนินการติดตามสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงด้านภาวะต่างประเทศ (CF)		912.04									70.00							842.04	
● ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการต่างประเทศ		195.75																195.75	
- ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการต่างประเทศ		195.75																195.75	
● ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการกิจกรรมที่ม ปทท.		8,333.01									5,954.14							3,819.50	
- โครงการสนับสนุนการดำเนินงานและการช่วยเหลือคนไทยในต่างประเทศ		3,009.66									2,643.97							1,106.32	
- โครงการจัดทำ Supplements ใน นสพ.ท้องถิ่นคูเวตและจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ		3,517.48									3,310.17							207.31	
- โครงการเตรียมการจัดตั้ง Thai Mart ในคูเวต ระยะที่ 1		1,805.87																1,805.87	
จชต. (ศจจ. ในการจัดกิจกรรมสนับสนุนนักศึกษาไทยมุสลิมในตปท.)		993.42									993.42								
- ค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมนักศึกษาไทยในต่างประเทศ (โครงการส่งเสริมกิจกรรมชมรมนักศึกษาไทยในคูเวต ปี 2563-2564)		993.42									993.42								
รวมงบรายจ่ายอื่น		10,434.22									7,017.56							3,416.66	
รวมทั้งสิ้น	325,833.40	268,776.84	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	238,425.51	219,096.22	0.00	0.00	0.00	0.00	87,407.89	49,680.62	0.00	

ตารางผนวกที่ 3 รายงานรายได้เงินนอกงบประมาณ: แสดงรายละเอียดเงินนอกงบประมาณที่ได้รับ
จัดสรร

หมวดเงินงบประมาณ	รับสะสมยกมา			รับในเดือนนี้			จ่ายสะสมยกมา			จ่ายในเดือนนี้			คงเหลือ		
	USD	KWD	EUR	USD	KWD	EUR	USD	KWD	EUR	USD	KWD	EUR	USD	KWD	EUR
รับจาก ปท. เป็นเงินรับฝาก															
● เงินช่วยเหลือคนไทยตกทุกข์ได้ยากในต่างประเทศ		234.12						234.12							
- เงินช่วยเหลือคนไทยตกทุกข์ได้ยากในต่างประเทศ		234.12						234.12							
● ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเสด็จพระราชดำเนินฯ		40.00						40.00							
- ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเสด็จพระราชดำเนินฯ		40.00						40.00							
● ค่าใช้จ่ายในการเดินทางมากลับประจำการ และย้ายถิ่นที่อยู่		902.35						902.35							
- ค่าใช้จ่ายในการเดินทางมากลับประจำการ และย้ายถิ่นที่อยู่		902.35						902.35							
รวมรับจาก ปท. เป็นเงินรับฝาก		1,176.47						1,176.47							
รับเองเป็นเงินรับฝาก															
● อื่นๆ	180.00	4,599.05						3,067.05					180.00	1,532.00	
ผลกระทบจากมาตรการป้องกันเชื้อไวรัส COVID-19	180.00												180.00		
- เงินสิทธิประโยชน์ของนายบุญ ชมชื่น		1,149.75						1,149.75							
- เงินสิทธิประโยชน์เงินฝังใต้ของนายอรรถชัย มะลิป่า		1,917.30						1,917.30							
- เงินสิทธิประโยชน์นายเวร สุริยา		1,532.00												1,532.00	
รวมรับเองเป็นเงินรับฝาก	180	4,599.05						3,067.05					180	1,532.00	
รวมทั้งสิ้น	180.00	5,775.52	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	4,243.52	0.00	0.00	0.00	0.00	180.00	1,532.00	0.00

ตารางผนวกที่ 4 รายงานเงินรายได้แผ่นดิน: แสดงถึงยอดเงินรายได้แผ่นดินด้านกงสุลที่หน่วยงาน
ได้รับ

รายการ	จำนวนเงินรายได้ที่ได้รับในเดือนนี้			รับแลก - จ่ายแลก			จำนวนเงินนำส่งหรือหักไว้			รายได้ค้างนำส่ง		
	USD	KWD	EUR	USD	KWD	EUR	USD	KWD	EUR	USD	KWD	EUR
ยอดยกมา	9,851.85	62,572.84						37,640.45		9,851.85	24,232.22	
รายได้แผ่นดินด้านกงสุล												
- รายได้ค่าหนังสือเดินทาง		295.00									295.00	
- รายได้ค่าตรวจลงตรา		1,490.00									1,490.00	
- รายได้ค่านิติกรณ์		120.00									120.00	
- รายได้ค่าทำบัตรประชาชน		3.00									3.00	
- อื่นๆ												
รายได้แผ่นดินอื่น												
- ค่าปรับ												
- ค่าธรรมเนียมธนาคาร												
- เงินเหลือจ่ายปีเก่า												
- อื่นๆ												
	9,851.85	64,480.84	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	37,640.45	0.00	9,851.85	26,140.22	0.00
หัก โอนเงินรายได้แผ่นดินไปตั้งจ่าย ดังนี้												
- ผลักส่งเงินรายได้แผ่นดินไปตั้งจ่ายเป็นงบบุคลากร หมวดค่าจ้าง ลูกจ้างฯ และดำเนินงาน เงินสมทบกองทุนประกันสังคม เพิ่มเติมตาม ทล 0207/80/64 ลว.4 ส.ค.64								3,405.70			-3,405.70	
- ผลักส่งเงินรายได้แผ่นดินไปตั้งเงินค่าปรับโดยสารเครื่องบินในการเดินทางกลับประจำการของนายพิสุทธิ์ และ น.ส.พิรุษาฯ ตาม 0207/88/64 ลว.23ส.ค.64(1KD=105.92บ.)								294.95			-294.95	
- ผลักส่งเงินรายได้แผ่นดินไปตั้งจ่ายเป็นงบภารกิจทีม ปทท. โครงการเตรียมการจัดตั้ง Thai Mart ในคูเวต ระยะที่ 1 0207/89/64 ลว.26 ส.ค.64								1,805.87			-1,805.87	
ยอดยกไป	9,851.85	64,480.84	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	43,146.97	0.00	9,851.85	20,633.70	0.00

ตารางผนวกที่ 5 รายงานกระทบบยอด เป็นรายงานสรุปเบื้องต้นว่าการใช้จ่ายเงินตรงกับประเภทเงิน

รายการ	USD	KWD	EUR
1. เงินงบประมาณ ปีงบประมาณ 2564			
เงินสด	-	2,009.33	-
เงินฝากธนาคาร - งบประมาณ	87,407.89	47,671.29	-
เจ้าหนี้ - งบประมาณ	-	-	-
ค่าสาธารณูปโภคค้างจ่าย	-	-	-
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	-	-	-
รวม	87,407.89	49,680.62	0.00
รายการ	USD	KWD	EUR
เงินเก็บเหลือปี - งบประมาณ	-	-	-
เงินงบประมาณ ปีปัจจุบัน (ยอดคงเหลือ)			
- งบลงทุน	-	1,248.00	-
- งบบุคลากร	87,407.89	12,059.17	-
- งบดำเนินงาน	-	32,956.79	-
- งบกลาง	-	-	-
- งบรายจ่ายอื่น	-	3,416.66	-
- งบเงินอุดหนุน	-	-	-
รวม	87,407.89	49,680.62	0.00

รายการ	USD	KWD	EUR
2. เงินนอกงบประมาณ ปีงบประมาณ 2564			
เงินฝากธนาคาร - นอกงบประมาณ	180.00	-250.95	-
ลูกหนี้เงินยืม - เงินรับฝาก (ไม่ตัดงบ)	-	1,782.95	-
เจ้าหนี้ - นอกงบประมาณ	-	-	-
รวม	180.00	1,532.00	0.00
เงินเก็บเหลืออมปี - นอกงบประมาณ	-	-	-
เงินนอกงบประมาณ ปีปัจจุบัน (ยอดคงเหลือ)			
- ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานกงสุล	-	-	-
- รับเองเป็นเงินรายได้	-	-	-
- รับจากประเทศไทยเป็นเงินรับฝาก	-	-	-
- รับเองเป็นเงินรับฝาก	180.00	1,532.00	-
- งบเบิกแทนกัน	-	-	-
รวม	180.00	1,532.00	0.00
3. เงินรายได้แผ่นดินค้ำนำส่ง ปีงบประมาณ 2564			
เงินสด	-	445.00	-
เงินฝากธนาคาร - รายได้แผ่นดิน	9,851.85	20,188.70	-
รวม	9,851.85	20,633.70	0.00
รายได้ค้ำนำส่ง (จากรายงานเงินรายได้แผ่นดิน)	9,851.85	20,633.70	-
รวม	9,851.85	20,633.70	0.00

ภาคผนวก ค

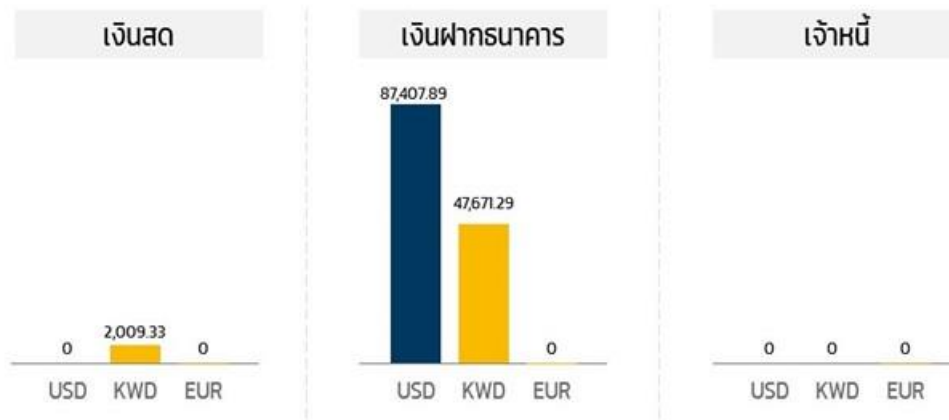
ตัวอย่างรายงานผู้บริหาร (Management Report)

1. รายงานสถานะเงินคงเหลือภาพรวมแต่ละประเภทของหน่วยงาน

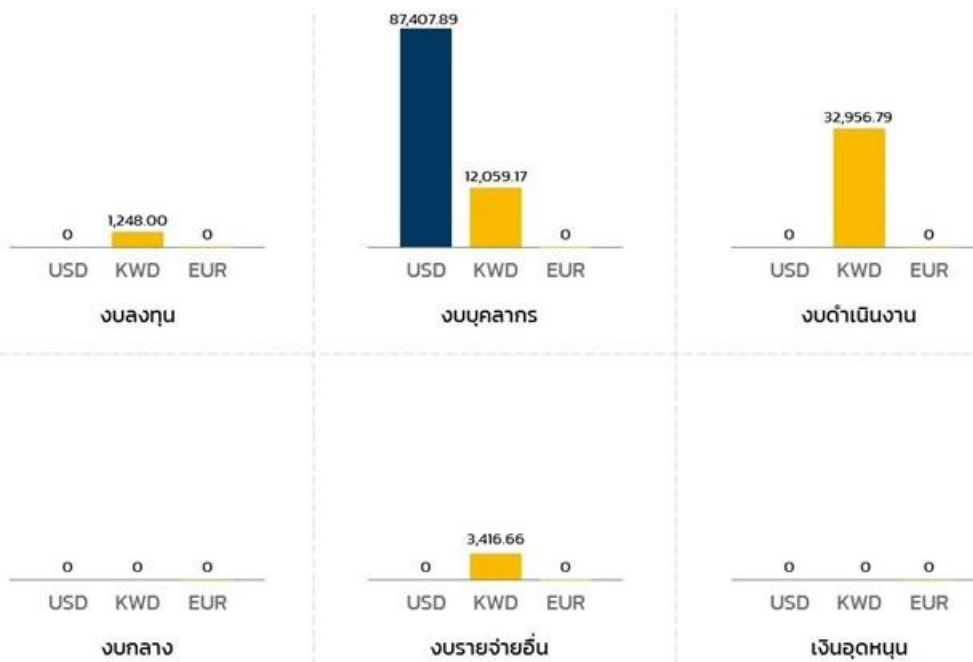
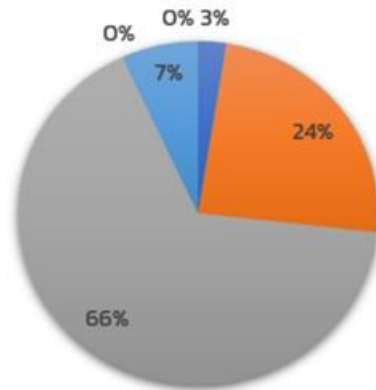
2. เงินงบประมาณ ประกอบด้วย:

- เงินสด: 2,009.33 KWD (พื้นเมือง)
- เงินฝากธนาคาร: 87,407.89 USD (ดอลลาร์สหรัฐ)
- เงินฝากธนาคาร: 47,671.29 KWD (เงินพื้นเมือง)

3. สถานะเงินงบประมาณคงเหลือแต่ละประเภท ณ วันที่เรียกดูรายงาน

■ งบลงทุน ■ งบบุคลากร ■ งบดำเนินงาน ■ งบกลาง ■ งบรายจ่ายอื่น ■ งบเงินอุดหนุน

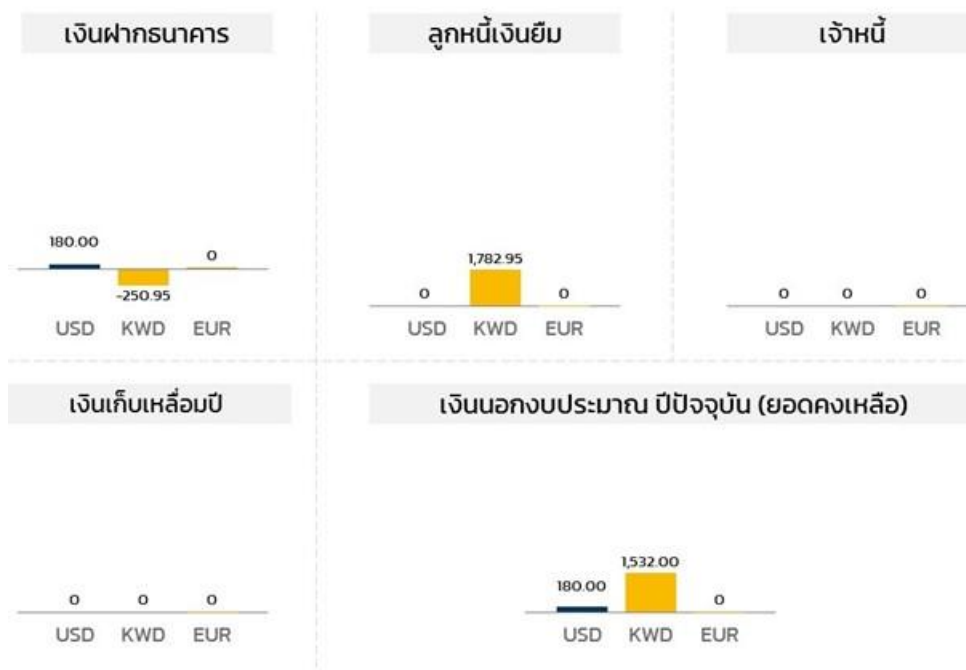

4. รายงานเงินรายได้แผ่นดินค้ำนำส่ง ประกอบด้วย

- เงินสด: 455 KWD (พื้นเมือง)
- เงินฝากธนาคาร: 9,851.85 USD
- เงินฝากธนาคาร: 20,188.70 KWD

5. รายงานเงินนอกงบประมาณ (ค่าใช้จ่ายดำเนินการกงสุล, เงินรับฝาก)

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางชลธิมา เจริญรัตน์
ประวัติการศึกษา	– บัญชีบัณฑิต สาขาการเงินการบัญชี มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย – บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2543	พนักงานการเงิน บริษัท เจนเนอรอล สักซ์ จำกัด
พ.ศ. 2544	เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภาษี 3 สรรพากรพื้นที่ 4 กรมสรรพากร
พ.ศ. 2545	เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน 3 กลุ่มตรวจสอบภายใน สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงการต่างประเทศ
พ.ศ. 2546	เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน 4 กลุ่มตรวจสอบภายใน สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงการต่างประเทศ
พ.ศ. 2548	เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน 5 กลุ่มตรวจสอบภายใน สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงการต่างประเทศ
พ.ศ. 2551	นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการ กลุ่มตรวจสอบภายใน สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงการต่างประเทศ
พ.ศ. 2560–ปัจจุบัน	นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการพิเศษ กลุ่มตรวจสอบภายใน สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงการต่างประเทศ
ตำแหน่งปัจจุบัน	นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการพิเศษ (ส่วนต่างประเทศ) กลุ่มตรวจสอบภายใน สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงการต่างประเทศ